

EMO Emajlirec

glasilo delovne organizacije emo celje

LETO XXXVIII - ŠT. 3-4 - MAREC 1988

Volitve 88 pred vrati

V tem mesecu poteče mandat članom samoupravnih organov, zato so priprave na volitve tako rekoč v zaključni fazi. Delavski sveti so volitve že razpisali, sindikalne organizacije in samoupravne delovne skupine z drugimi DPO, pa pripravljajo kandidatne liste novih članov in delegatov v organih upravljanja. Z besedo »novih« ni mišljeno, da bodo samoupravljalne dolžnosti sprejeli delavci, ki so čisto na novo in prvič evidentirani, kajti med vsemi bo prav gotovo nekaj tudi takih, ki so dolžnosti že opravljali v prejšnjem mandatnem obdobju. Vsak delavec je lahko član istega samoupravnega organa večkrat, toda zapored največ dvakrat.

Številčnost organov ostaja za naslednje obdobje enaka. To velja za organe, ki se volijo v neposrednih tajnih volitvah. Kar zadeva izvršilne organe, to je tiste, ki jih volijo ali imenujejo delavski sveti, bodo za enkrat enaki in bodo šteli enako število, v kolikor pa bo v teku mandata nastopila kakšna potreba po novem organu, ga bomo imenovali naknadno.

Katere organe bomo volili neposredno s tajnim glasovanjem?

Delavski sveti so razpisali volitve za 20. april 1988.

Na volitvah pa bomo volili za člane in delegate v naslednje organe:

- delavski svet TOZD (DSSS)
- delegate TOZD (DSSS)
- v DS DO
- odbor SDK TOZD (DSSS)
- člane odbora SDK DO
- člane disciplinske komisije DO.

Volili bomo na ustaljenih voliščih po temeljnih organizacijah in v skupnih službah.

Volilni listi v posameznih TOZD (DSSS) bodo obsegali:

1. člane delavskega sveta konkretne TOZD (DSSS),

2. delegate konkretne TOZD (DSSS) za delavski svet DO,

3. člane odbora SDK konkretne TOZD (DSSS),

4. enega člana in enega namestnika člana iz konkretne TOZD (DSSS) za odbor SDK DO EMO,

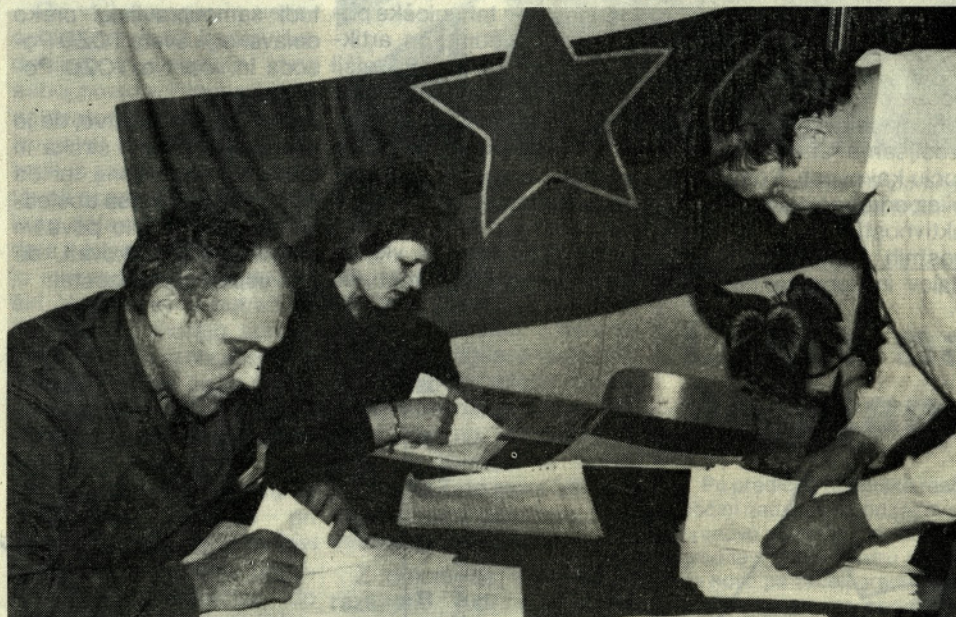
5. tri člane konkretne TOZD (DSSS) za disciplinsko komisijo DO EMO,

6. predsednika in dva namestnika predsednika disciplinske komisije DO EMO (kandidati bodo za celotno DO enaki)

7. zunanje člane disciplin-

ske komisije DO EMO (kandidati bodo iz skupne liste zunanjih članov, ki jo pripravlja občina Celje in bo za celotno DO enaka)

Volilne komisije bodo razglasile ugotovljen volilni izid na oglasnih deskah 22. aprila 1988.

Odločiti se je naša dolžnost in naša pravica

Poudarek na izvozu

Ni naključje, da predlog občinske resolucije za letošnje leto postavlja na prvo mesto nalog družbenoekonomskega razvoja rast industrijske in kmetijske proizvodnje, še posebej izvozno usmerjene. Med pomembnimi resolucijskimi nalogami je krepitev akumulacijske sposobnosti gospodarstva, nadalje močnejši napor za tehnološko kot tudi organizacijsko prestrukturiranje proizvodnje in njena modernizacija. V tem je zapopadeno tudi ustanavljanje novih manjših delovnih organizacij. Razumljiva je skrb po usklajevanju vseh vrst porabe pa tudi skrb za ohranitev življenjskega standarda na osnovi produktivnosti in učinkovitosti dela. Glede na čas, v katerem živimo, je poudarek na izboljšanju življenjskega in delovnega okolja z urejanjem stanovanjske, prometne in komunalne infrastrukture več kot razumljiv. Po predlogu pomembnega dokumenta naj bi bile stopnje rasti vseh pomembnih kazalcev razvoja letos v celjski občini višje od republiških. Tako bi se naj družbeni proizvod v občini povečal za 1,7 % (v republiki za 1 %), industrijska proizvodnja za 2 % (1 %), kmetijska proizvodnja za 2,5 % (2 %), izvoz skupaj za 5 % (4,7 %), izvoz na konvertibilno področje za 10 % (5,5 %), uvoz skupaj pa v občini za 4 %, v republiki pa za 3,5 %.

**VOLITVE, KI SO PRED NAMI, MORAJO
POMENITI TUDI KVALITETNI PREMİK V DELU
NAŠIH SAMOUPRAVNIH ORGANOV**

2. SREČANJE UPOKOJENCEV EMO

V soboto, 28. maja 1988 ob 11. uri bomo na prireditvenem prostoru Zavoda RŠC Golovec organizirali za vse vas, naše nekdanje sodelavce, sedaj upokoјence, a verjetno po srcih še vedno prave emovce, drugo tovariško srečanje.

Srečanje bo tudi letos potekalo v sproščenem razpoloženju, kjer boste veselih obrazov ob srečanju z nekdanjimi sodelavci ob hrani in pijači poklepetali o nekdanjem delu v naši tovarni in sedanjih upokoјenskih navadah, željah, potrebah in spominih na vse, kar se vam je vtisnilo v spomin. Seveda pa bo poskrbljeno tudi za razvedrilo, lahko pa se boste tudi zavrteli ob zvokih narodno zabavnega ansambla.

Pred samim srečanjem, to se pravi med 8. in 11. uro vas bomo tudi letos, vse tiste, ki si boste to pač želeli, popeljali skozi tovarniške prostore, da si boste lahko ogledali del sedanjega proizvodnega procesa, oziroma se podrobneje seznanili z današnjim utripom našega kolektiva.

Torej kljub težkemu gospodarskemu položaju srečanje bo.

Več o srečanju v naslednji številki.

BOLJŠA KAKOVOST JE POGOJ ZA BOLJŠI DELOVNI USPEH

Doseženi cilji na področju kakovosti izdelkov TOZD Posoda

Delovna organizacija EMO ali bolje rečeno njeni proizvodi, je tako doma, v Jugoslaviji, kot v inozemstvu znana kot soliden poslovni partner. Do te stopnje je bilo treba prehoditi dolgo pot in premagati marsikatero oviro pri razvoju, proizvodnji, prodaji.

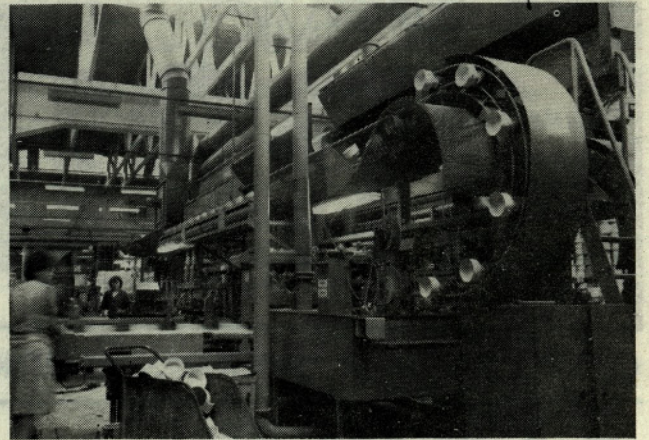
Eden glavnih elementov za ocenjevanje solidnosti proizvajalca je nedvomno kakovost izdelka.

V naši delovni organizaciji se dobro zavedamo, da je le kakovost tista, s katero si pridobiš vizo za vse bolj zahtevna domača in tuja tržišča, razen tega pa se še kako zavedamo, da je prav slabša kakovost tista, ki povzroča tudi večje stroške, s tem pa seveda tudi izgubo dohodka. Ker je naš cilj obdržati kakovost izdelkov in storitev na nivoju, ki nam omogoča določeno prednost na domačem in tujem tržišču, smo v naši delovni organizaciji v začetku lanskega leta še temeljiteje pristopili k reševa-

nju problematike kakovosti naših proizvodov, še posebej pri proizvodnji posode, kjer smo si zastavili za cilj znižanje deleža slabe kakovosti pri lahki, poltežki in težki posodi.

Da takšnih ciljev ne bomo lahko, oziroma enostavno doseči, se je zavedlo tudi vodstvo naše DO, ko se je lotilo izdelave programa za izboljšanje stanja na področju kakovosti. Potrebno je bilo podrobno definirati vrsto aktivnosti in sicer od kakovostnih zahtev repromaterialov in kooperantskih de-

lov, način naročanja preko oskrbe, izbiranja dobavitelja po kakovosti, strokovnega usposabljanja vhodne kontrole kakovosti in uvedbe stoddostne kontrole materialov po šaržah glede na mehanske in tehnološke priprave proizvodnje pri artiklih, kjer so se pojavili višji procenti slabe kakovosti, uvedbe dnevne analize izdelkov slabe kakovosti in takojšnje ukrepanje v procesu, v katerega so vključeni vsi vodstveni in vodilni delavci TOZD Posoda, vključno s kontrolo kakovosti, do

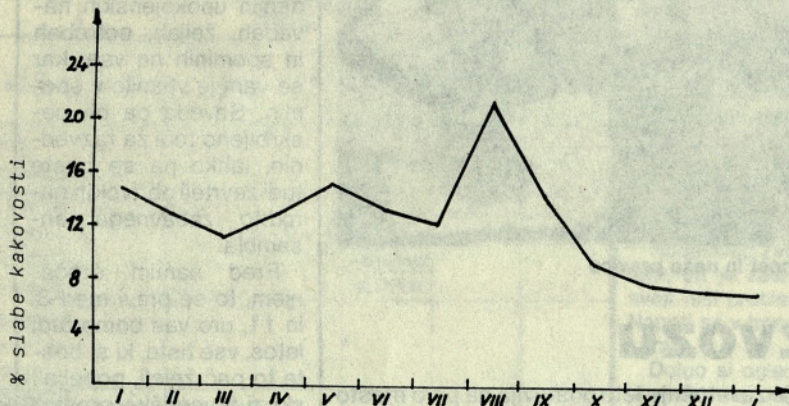
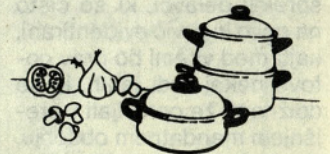
Če kakovost v izvoru ni pravilno zastavljena, jo tudi pozneje, na drugih stopnjah uresničevanja ni mogoče doseči. Izvor je v razvoju, ki ima usodni vpliv na kakovost v poznejših fazah nastajanja izdelka, oziroma proizvoda

uvedbe izvajalcev tekoče kontrole kakovosti v toku proizvodnega procesa s ciljem preprečevanja pojava slabe kakovosti izdelkov.

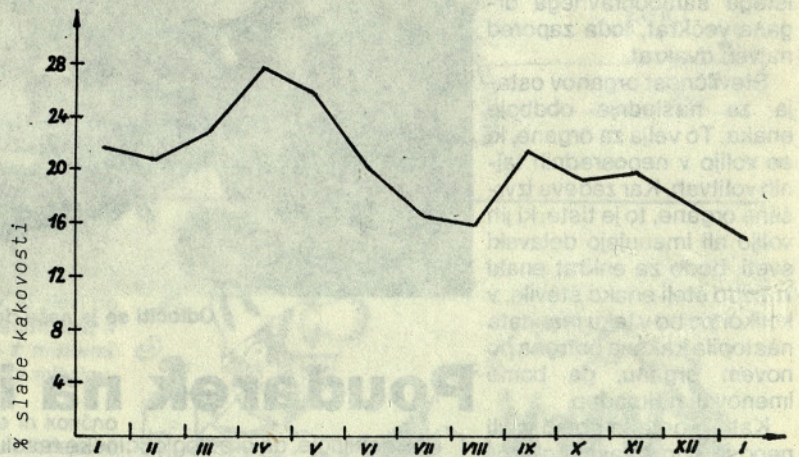
Izredno pozornost do problema kakovosti so posvetili tudi samoupravljalci preko delavskega sveta TOZD Posoda in vodstvo TOZD Posoda.

Z ozirom na dejstvo, da je bila akcija izredno široka in precizno zastavljena ter da so se vse aktivnosti dosledno izvajale, je bilo povsem upravičeno pričakovati, da tudi uspeh ne bo izostal.

Iz shematično podanega grafičnega prikaza je razvidno, tako za lahke in poltežke ter težke posode, da so se prvi rezultati znižanja slabe kakovosti začeli pojavljati že takoj po široko zastavljeni in dosledno izvajani akciji:

Gibanje slabe kakovosti poltežke in težke posode v obdobju od JANUAR 1987 do JANUAR 1988

Prikaz gibanja slabe kakovosti lahke posode v obdobju od JANUAR 1987 do JANUAR 1988

Iz tega grafičnega prikaza je razvidno, da smo po približno enoletnem doslednem izvajanju programa za doseg višje kakovosti izdelkov v TOZD Posoda dosegli zastavljene cilje, to je znižanje slabe kakovosti lahke posode na 15 % in težke ter poltežke posode na 10 %. Seveda z dosegom teh rezultatov ne moremo biti zadovoljni, vse zastavljene aktivnosti moramo naprej dosledno izvajati tako, da bi obdržali trend zniževanja slabe kakovosti izdelkov, ki pa seveda realno gledano ne more biti v bodoče tako strm.

Za lažjo predstavbo doseženega rezultata navajamo primerjavo količine slabe kakovosti izdelkov v mesecu januarju 1987. leta in januarju 1988. leta v količini in procentu slabe kakovosti:

Obdobje	Količina slabe kakovost v kg	Slaba kakovost izdelkov v %
JANUAR 1987	112.175	15,62
JANUAR 1988	62.175	9,85

kar pomeni 50.000 kg izdelkov slabe kakovosti manj (približno 400 boks palet) in to ovrednoteno nam predstavlja prihranek približno 250.000.000 din.

Konkretno to pomeni, če bi zadržali tako visok nivo slabe kakovosti v januarju 1988, kot smo ga imeli v januarju 1987. leta, bi bili poslovni rezultati pri TOZD Posoda v januarju 1988. leta za približno 250.000.000 din slabši.

Za sklep naj zapišemo, da si bomo delavci v temeljni organizaciji ter službi kontrole kvalitete tudi v prihodnje prizadevali ne le obdržati sedanjostopnjo kakovosti, temveč jo še dvigniti – seveda ob prizadevanjih vseh, ki sodelujejo na skupnem proizvodu, kajti le-to je lahko jamstvo za uspešno nastopanje na domačih in tujih tržiščih.

**ZAGOTAVLJANJE KVALITETE –
NALOGA NAS VSEH**

Kako (naj) delamo z mladimi kadri

Vprašanje, s katerim začnemo ta sestavek – kako (naj) delamo z mladimi kadri – ni novo. V izobraževanju se z njim običajno srečujemo pri organizaciji proizvodnega dela, delovne prakse in pripravništva učencev ter študentov – štipendistov naše delovne organizacije.

Rast števila štipendistov in dogovorjena koncepcija razvoja kadrov potrjuje, da smo kadrovske reprodukcije sprejeli za svojo temeljno nalogo.

Praksa kaže, da brez zavestnega vzgojnega dela »med šolo« in tudi »po šoli« v delovni organizaciji ne moremo pričakovati zahtevam procesov dela ustrezen kader. Potrebne so oblike dodatnega napora, ki vključuje delo z mladimi brez delovnih izkušenj, katerega cilj je izobraževanje in vzgajanje za delo, samoupravljanje in za osebni razvoj.

Praksa pa tudi kaže, da so dogajanja na tem področju živa in da dajejo dobre in slabe rezultate.

Kljub tem dejstvom pa smo se ob znanem primeru bodočega strokovnega delavca, ki si je v enomesečni delovni praksi v delovni organizaciji pridobil vrsto negativnih vtisov in doživil neskladja s svojimi pričakovanji, osebnimi interesi in v odnosu z delovno sredino, odločili da širše, v glasilu razglabljam o vprašanju, ki smo si ga zastavili na začetku. Čerpav gre za izrazito destruktivno in pasivno odreagirano na neskladja, na katera je opozoril šele v zaključnem poročilu, je to vseeno primer, ki opozarja na nepravilnosti, ki jih je potrebno pravočasno uvideti in sproti reševati oziroma še bolje preprečevati.

Ob takem primeru se človeku nehote vsiljuje znana

resnica, da uspešnost katerekoli organizacijske strukture ni odvisna le od njene kvalitete ampak predvsem od ljudi, ki jo organizirajo. Teoretično še tako popolna organizacija ni učinkovita, če v njej ne »deluje človeški faktor«.

Po tem tudi uspešnost organizacije takega procesa kot je delovna praksa (ali proizvodno delo ali pripravništvo) ni vezana le na njeno notranjo kvaliteto. Notranja kvaliteta se izraža v dobri urejenosti samoupravnih splošnih aktov, v organizacijskih predpisih, v solidno izdelanih programih usposabljanja, itd. Njena uspešnost in moč je izražena predvsem v ljudeh, nosilcih. Šele ti lahko oživijo organizacijske programske podlage za izvedbo usposabljanja, za delo z mladimi.

Pri vključevanju in usposabljanju mladih kadrov sodelujejo trije temeljni med seboj povezani dejavniki: organizatorji (izobraževanje), izvajalci (mentorji, instruktorji) in sami učenci, študentje ali pripravniki. Vendar se krog delavcev, ki so nosilci dela z mladimi, ki organizirajo in izvajajo usposabljanje, širi. Vedno več je potreb delavcev, ki morajo sprejemati vzgojnoizobraževalne naloge. Pri tem pa je nujno, da so za delo ne samo usposobljeni ampak tudi motivirani.

Za zagotovitev »delovanja človeškega faktorja« pri delu z mladimi, je v osnovi potrebno ustvarjanje ugodnih stališč kolektiva do vključevanja in usposabljanja mladih in novih, nadalje spreminjanje ustaljenih stališč in navad posameznih skupin ter posameznikov in osvojitve vlog nosilcev dela z mladimi.

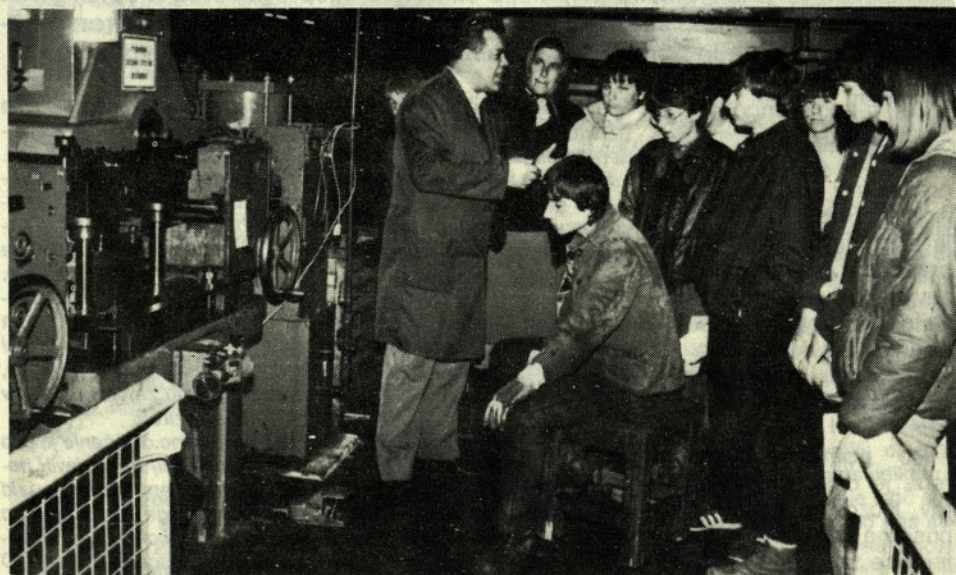
Delo z mladimi kadri je osveščevalno delo, s katerim

jim pomagamo in jih vodimo, da skozi lastno aktivnost razvijajo tudi potrebo po lastni ustvarjalnosti. Poglavita dejavnost učenca, pripravnika je delo. Le-to mu omogoča spoznati stvarnost delovnih procesov in delovnih razmer. Z delom preizkuša pridobljena zna-

prečujemo negativne vplive širjenja dezinformacij, prenašanje negativnih osebnih vtisov in obremenjevanje s problemi, ki jim ni dorasel.

Glede na vse to, delo z mladimi ni in ne sme biti proces, ki se samodejno odvija, ampak ciljno usmerjena aktivnost, ki opozarja na stro-

kovno zahtevnost in odgovornost. Od urejenosti in kvalitete vključevanja in usposabljanja kadrov je namreč v veliki meri odvisna delovna sposobnost kolektiva, ki prav z mladimi kadri dobiva moč in polet za nove razvojne načrte in prodorne tržne uspehe.

Delo z mladimi kadri je osveščevalno delo, s katerim jim pomagamo in jih vodimo, da skozi lastno aktivnost razvijajo tudi potrebo po lastni ustvarjalnosti

Letno na novo 94 stanovanj

Po predlogu občinske resolucije za letošnje leto se bodo v celjski občini nadaljevala prizadevanja in tudi ustrezna vlaganja za prenovo stanovanj ter za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo. V tem okviru naj bi letos dogradili 174 stanovanj, na novo pa začeli graditi 94 stanovanj. V komunalnem gospodarstvu gre za nadaljevanje kanalizacijskega omrežja, tokrat rajonskih zbiralcev RZ-5 in RZ-9. Aktualna bodo tudi dela za pridobitev investicijske tehnične dokumentacije za izgradnjo centralne čistilne naprave. Velika bodo dela za zagotovitev dodatnih količin pitne vode. Tako bo stekla poskusna infiltracija v podtalnico v Medlogu, nadaljevali bodo z deli za izgradnjo vodovodov v Vojniku, Škofji vasi in Prožinski vasi ter zgradili vodni rezervoar na Ostrožnem. Nadaljevala se bodo tudi prizadevanja za dokončno ureditev in sanacijo komunalnega odlagališča v Bukovem žlaku. Vrh tega bodo pripravili samoupravni sporazum za združevanje sredstev za izgradnjo objektov in naprav za predelavo posebnih odpadkov. Še naprej bodo tekla dela za razširitev pokopališča ob Mirni poti, razen tega pa tudi dela pri sanaciji razmer na pokopališčih na Teharjah in Kompolah. Na področju cestnega gospodarstva bodo stekle priprave za izgradnjo južne magistrale, pričeli bodo z izgradnjo podaljška Čopove ulice ter z rekonstrukcijo Ceste v Trnovljah. V železniškem gospodarstvu ostaja še od lani ureditev podhodov za dostop na potniški peron. Združeno delo bo ponovno dobilo v razpravo samoupravni sporazum o združevanju sredstev za razširitev PTT zmogljivosti v občini, še naprej pa bodo tekla dela za pridobitev dokumentacije za nov poštni center Celje. Zahtevna bodo tudi dela na področju vodnega gospodarstva, saj gre za zaključek regulacije vzhodne Ločnice, nadalje za izgradnjo suhe pregrade na Lahovni, za rešitev problema okoli Travnjskega potoka (preboj pod Mariborsko cesto), za izgradnjo povezovalnega sistema za bogatitev Hudinje in Šmartinskega jezera in nenazadnje za gradnjo severnega nasipa ob Koprivnici zavoljo povečanja poplavne varnosti nove stanovanjske soseske na Ostrožnem.

nja, izuri spretnosti, razvija delovne navade, utrdi voljo in interes za delo. V delu so združene bistvene lastnosti, ki oblikujejo mlado osebnost, spoznanje, mišljenje, voljo, fizično sposobnost, moč, družbenost in individualnost. Zato mora biti delo organizirano smotrno, zavestno in ustvarjalno.

Z delom se razvijajo in razširjajo tudi spoznavne sposobnosti učenca, pripravnika. Njegova spoznanja bodo različna, če bo imel možnost opravljanja različnih izkušenj, različno delo. Poleg dela pa vplivajo na spoznanja tudi interesi, čustva, hotenja, ki se kažejo v odnosu do dela in kolektiva. Tako velja, da tak, ki ga delo ne privlači in zanj ni zainteresiran, gleda negativno tudi na samo delo in kolektiv.

Mladi delavec se kot osebnost oblikuje v določenem delovnem okolju. Razmere danega okolja imajo poglavitni vpliv na njegovo formiranje. Dosežki delovne sredine na področju načinov dela, spoznanj, mišljenja, govora, moralnosti... se prej ali slej odražajo na učencu, pripravniku in njegovem odnosu. Če želimo pridobiti zaupanje in lojalnost mladega človeka, pre-

Letna programska volilna konferenca sindikata Sindikat je pregledal svoje delo

Na programsko volilni konferenci OOOZS DO EMO, ki je bila v sredo 24. februarja so sindikalni aktivisti pregledali svoje delo v zadnjem obdobju, zastavili program dela za naprej, izvolili novo vodstvo in organe sindikalne organizacije v naši DO. Konferenca v sredo je bila pravzaprav sklepno dejanje več kot dva meseca trajajočih aktivnosti naših osnovnih organizacij Zveze sindikatov, ki so organizirale članske sestanke in spregovorile o opravljenih in prihodnjih nalogah sindikata v delovnih okoljih o proizvodnih oziroma poslovnih problemih in podobnem ter obenem izvolile svoja nova vodstva.

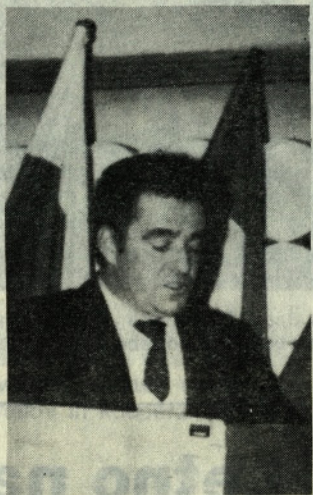
Letno konferenco osnovnih organizacij zveze sindikatov DO EMO je otvoril predsednik KOOZS tov. Adamič Slavko. Predlagano in izvoljeno je bilo delovno predsedstvo v sestavi: Kozovinc Adi – predsednik, Kotnik Friderik – član in Adamič Slavko – član. Za zapisnikarja konference je bila izvoljena Grobovšek Ana.

Po potrditvi dnevnega reda je delovni predsednik tov. Kozovinc Adi seznanil prisotne s pravili o delu konference ter predlagal izvolitev verifikacijske komisije in komisije za sklepe.

Po potrditvi obeh komisij je podal obširno in izčrpno poročilo o delu koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov njegov predsednik tov. Adamič Slavko, ki je med drugim dejal:

leteli na nepremagljive ovire tako, da smo se mnogokrat upravičeno spraševali ali smo dovolj učinkoviti oziroma kako naj kot organizacija delujemo v bodoče.

V marcu preteklega leta, ko je predsedstvo analiziralo in oce-

Adamič Slavko – predsednik konference osnovnih organizacij ZSS DO EMO

»Predsedstvo KOOZS je delovalo po zastavljenih programskih usmeritvah. Pri svojem delu je vključevalo v svojo aktivnost tudi naloge, katere so bile posredovane iz višjih oblik sindikalne organiziranosti. Predsedstvo je imelo v preteklem mandatnem obdobju 14 rednih sej in 2 seji, katere so bile organizirane s političnimi aktivni po TOZD.

Problematiko, katero je predsedstvo uvrščalo na dnevne rede posameznih sej, so v danih obdobjih zahtevale okoliščine oziroma smo tematiko obravnavali z dveh osnovnih ciljev:

1. Želeli smo, da se predsedstvo s tematiko temeljito informira in s svojo aktivnostjo prenese informacije vse do sindikalnih skupin.

2. S povratnimi informacijami pa smo skušali izoblikovati stališča, katera smo izoblikovali na sejah in jih posredovali tja, kamor so bila namenjena.

Predsedstvo je imelo pri svojem delu osnovno in najpomembnejše vodilo – vse naloge izvrševati odgovorno z edinim ciljem – nenehno izboljševati ekonomski položaj DO kot celote – zavedajoč se, da le z boljšim ekonomskim položajem lahko dosežemo tudi boljši osebnostni in družbeni standard nas vseh. Spričo težkega ekonomskega položaja družbe kot celote smo mnogokrat na-

njevali razpravo o poslovanju v preteklem letu, smo tako kot že v preteklosti ugotovili, da je odločanje delavcev v DO oziroma TOZD o razporejanju dohodka ponovno za nekaj nians okrnjeno, oziroma, da je vpliv delavcev oz. samoupravnih organov minimalen. Omenjena ugotovitev je bila še bolj izpostavljena, saj smo v istem trenutku obravnavali informacijo o dohodkih v »LIK« Savinja.

Obravnava polletnega rezultata poslovanja v letu 1987 je zahtevala od vseh aktivistov maksimalno angažiranost z nalogo informirati slehernega zaposlenega o resnosti gospodarske situacije v DO. Predsedstvo je odločno podprlo predloge ukrepov vodstva DO in strokovnih služb za zahtevo, da se neizpolnjevanje planskih nalog sankcionira oziroma pri neizvrševanju dogovorjenih nalog odločno ukrepa. Kritično smo takrat ugotavljali, da se neodgovorno obnašamo pri ravnanju z reproviziranimi, ne spoštujemo dogovorjenih pravil v delovnem procesu, da nismo dosegli planskih obveznosti in končno ugotovili, da kljub nedoseganju dogovorjenega proizvajamo ogromen procent slabe kvalitete. Posledica takega stanja je sigurno odraz plasmaja naših izdelkov na tržišču. Vse te ugotovitve nas

še vedno niso strezile, zato smo po analizi rezultatov gospodarjenja od 1–9 ponovno ugotavljali, da gospodarimo po starem. Ukrep ZIS in s tem v zvezi še slabšanje položaja DO kot celote, so narokovali vodstvu DO, da predlaga samoupravnim organom ukrepe, s katerimi bi naj dokončno sanirali obstoječe stanje. DS DO je na zadnji seji v preteklem letu dal podporo predlaganim ukrepom, katere moramo za vsako ceno v tem letu realizirati.

Samoupravno odločanje je bilo v preteklosti bolj na majavih nogah, tu predvsem mislim na izid referendumskega odločanja o delitvi oz. novi politiki nagrajevanja v DO. Obveščanje notraj DO in TOZD o posameznih perečih in aktualnih problemih nam kljub velikemu številu raznoraznih sestančkov in kupov papirja mnogokrat po zaslugi provokatorjev zaide v nezaželeno smer. Predsedstvo sindikata je ob analizi prekinitev dela v TOZD Posoda ugotovilo, da bi ob pravilni informaciji o izplačilu OD za 4 mesece preteklega leta ne prišlo do prekinitve dela. V zvezi s tem je potrebno poudariti, da smo informacijo o načinu izplačila temeljito obravnavali in o tem sproti obveščali sodelavce. Ob analizi drugih prekinitev pa je sindikalna organizacija zavzela stališče, da zahteva delavcev po informacijah, kaj je z njihovimi proizvodnimi programi prihodnje, kakšna je njihov socialna varnost in podobno, da so takšne zahteve utemeljene, le način naj bi bil ob takih primerih bolj samoupraven.

Mnogo aktivnosti so v sindikatu vodili tudi pri izvedbi IV. samoprispevka za modernizacijo in izgradnjo celjske bolnišnice. Uspešni smo, vendar ob raznoraznih člankih v dnevnem tisku dobivamo očitke, da smo vodili akcijo, katere rezultat posamezniki izrabljajo v druge namene. Z zadnjim pisanjem v tisku nismo zadovoljni, zato zahtevamo, od sindikatov na nivoju občine, da se pripravi celovita informacija, ki bo pripomogla, da afera končno izgine z dnevnega reda.

Mnogo aktivnosti v preteklem obdobju je sindikat uspešno vodil skupaj z vodstvom DO, TOZD in strokovnimi službami. Sodelovanje je bilo vedno na primerni ravni ob predpostavki, da moramo vendarle zaupati vodstvu in strokovnim službam, kajti vsi se bori- mo za iste cilje, za boljši ekonomski položaj DO in na podlagi boljših rezultatov za stimulativnejše nagrajevanje.

Konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov EMO si bo tudi v naslednjem mandatnem obdobju prizadevala za uresničevanje funkcije sindikata v zaostreni smeri delovanja v delovni organizaciji, obravnavala aktivnosti skupnega pomena in interesa vsega članstva ter usklajevala stališča osnovnih organizacij. Pri svojem delu bodo osnovno vodilo usmeritve kongresa ZSS, program dela občinskega in medobčinskega sindikata

V preteklosti nismo uspeli zadosti potrebam po kulturnem življenju v DO. Naloga vseh nas v prihodnje je, da s svojimi predlogi in sugestijami več kot doslej pripomoremo kulturnim animatorjem pri njihovem poslanstvu. Uspešni pa smo oživili naš »Pihalni orkester«. Simbolično ga 2500 delavcev EMA s 15 dinarji podpira, pomoči iz »sklada skupne porabe« pa v preteklih letih skoraj ni bilo.

Politično delo v posameznih sredinah je pravica in dolžnost nas vseh, vendar moramo z vso odgovornostjo postaviti v ospredje delo in doseganje planskih rezultatov. Racionalno gospodarjenje izkoristka delovnega časa nam bo edino prineslo rezultat, od katerega je odvisen tudi naš osebni in družbeni standard.

Zahtevamo, da se še bolj zaostri odgovornost vseh na vseh področjih. Dogovorimo se in začnimo delati in jutri nam bo lepše. Nič nam ne bo pomagalo, če bomo nenehno krivili, da je za vse slabosti kriv nekdo zunaj. Zavedajmo se, da je ogromno rezerv v nas samih, izkoristimo jih in rezultat bo kljub težki gospodarski situaciji v družbi viden.

Sledilo je poročilo sekretarja KOOZS tov. Kotnik Friderika, ki je o delu komisij pri konferenci povedal naslednje:

»Pri organizaciji konference imamo naslednje komisije:

- organizacijsko-kadrovska
- vzajemna blagajna
- kulturna
- športna komisija vključena v RSD EMO

Pri programih dela posameznih komisij prihajamo do zaključkov, da se je del problematike in veliko nalog, ki so se v preteklosti reševale in odvijale pri konferenci sedaj preneslo v OO v TOZD. V OO pa te komisije izvajajo tiste naloge in programe, ki so skupek potreb in želja v posameznih sredinah.

Bolj akcijsko poteka delo pri organizacijsko-kadrovski komisiji, saj je tukaj večja potreba po skupnem delovanju in usmerjanju aktivnosti, ki se odvijajo na delu konference in zunanjem sodelovanju na področju sindikal-

nega dela. Sodelujemo pri raznih razpisih in natečajih pri oblikovanju predlogov za imenovanje ali podelitev sindikalnih priznanj in podobno. Večji je problem pri izobraževanju kadrov, saj tukaj že prihajamo do težav saj nimamo dovolj predlogov da bi lahko vršili izbiro, ampak smo prezadovoljivi s kandidati, ki se pojavijo.

Da nimamo urejenega programa kulturne komisije in da se to delo pojavlja le občasno, ni nič kaj novega, vseeno pa ne moremo reči, da nismo za kulturo. Saj se veliko naših sodelavcev udeležuje s kulturo na ta ali oni način in da za naše sodelavce zveš da so nekateri po svoje talenti, ko prestopiš prag sosednjih občin ali pa manjših amaterskih skupin. Delo vzajemne blagajne poteka po pravilih o delu vzajemne blagajne. Komisija se stalno sestaja, da opravi svoje delo.

Trenutno število članov vzajemne blagajne je 787.

Komisija ni imela pri svojem delu nobenih težav, saj je sredstva razdeljevala v skladu s Pravilnikom o delu vzajemne blagajne ter v skladu s prošnjami. Sredstva katera se obračajo v vzajemni blagajni znašajo mesečno do 3.500.000 dinarjev. Ostanke sredstev iz meseca v mesec praktično ni, saj so potrebe članov vedno v takšni višini, da se ujemajo s sredstvi iz osnovnih vlog članov oz. od vračil posojila.

Kotnik Friderik – sekretar konference osnovnih organizacij ZSS DO EMO

Na predlog Komisije za vzajemno blagajno je predsedstvo KOOZS DO EMO na svoji redni seji, dne 21. januarja 1988 sprejelo sklep o povišanju osnovnih vlog članov vzajemne blagajne in posojil tako, da je sedaj osnovna vloga članov vzajemne blagajne 1500 din (prej 800), maksimalni znesek posojila pa je 60.000 din (prej 30.000); rok vračanja ostane pa še v prihodnje v skladu s pravilnikom in sicer 6 mesecev.

Na področju športa in rekreacije se vključujemo v športno društvo EMO. Precej svojih sredstev namenimo za razne oblike rekreiranja. V zadnjem času pa se pojavljajo pripombe in upadanju splošne rekreacije in neaktivnosti na tem področju.

O preventivni dejavnosti v naši delovni organizaciji je podala poročilo tov. Muhovec Darinka:

»Na področju socialne dejavnosti so bile naloge izvajane v skladu z etičnimi načeli stroke. Planiranje in izvedba nalog je potekala na nivoju DO. Akcije so bile financirane iz materialnih stroškov iz SSP.

Ravnano po zastavljenih ciljih in poudarjamo funkcionalne oblike pomoči. Preventivnega zdravljenja v zdraviliščih se je udeležilo 87 delavcev. Medicinsko programiran aktivni oddih je bil organiziran v Lipiku in se ga je udeležilo 18 delavcev iz TOZD Posoda, TOZD Frite in TOZD Kontejner. Navedeno obliko smo razširili in želeli vključiti še eno težavnostno stopnjo delavcev, vendar pri de-

Programsko volilne konference našega sindikata se je udeležila tudi predsednica občinskega sindikalnega sveta tov. Majda Meštrov, ki je med drugim poudarila, da je moč našega sindikata odvisna od nas samih, od naše aktivnosti oz. zainteresiranosti za delo, saj živimo v času, ko nihče nikomur nič ne poklanja

lajncih ni bilo pričakovanega odziva. Za obe obliki zdravljenja v Lipiku je bil organiziran prevoz s tovarniškim avtobusom.

Nekaj delavcev je vključilo v programirani oddih svoje zakonske partnerje, s katerimi želijo v takšni obliki preživljati redni dopust tudi v bodoče.

Za leto 1988 je planiranih 25.000.000,- din iz materialnih stroškov. Kot funkcionalno obliko

socialne pomoči smo organizirali letovanje otrok naših delavcev, kjer smo sofinancirali 40-50 % cene letovanja. 15 otrok je letovalo v Crikvenici, Savudriji in na Pagu.

Enkratno denarno pomoč ob bolniškem staležu daljšem od 6 mesecev je prejelo 7 delavcev.

Daljša časa načrtovani aktivni odmor za delavce, pri katerih zahteva delo stalno ponavljajoče enake gibe, se uspešno izvaja v oddelku montaže TOZD Posoda.

Program je izdelan v Zdravstvenem centru Celje, neposredno izvajanje pa vodijo usposobljene delavke montaže. Vključitev posameznih enot je bila postopna.

V planu je organizacija aktivnega odmora še za druge obrate TOZD Posoda.

Pri vsem moramo omeniti pozitivni odnos OOOZ DO »EMO« za podporo pri planiranju preventivne dejavnosti. Skrb za delavce se odraža tudi v finančni udeležbi, s čemer se zmanjša lastni prispevek delavca. Pričakujemo, da bo sedanje dobro sodelovanje z OOOZ DO še nadalje omogočalo delavcem vključevanje v zdravljenje.

Vodja službe družbenega standarda in splošnih zadev tov. Petnel Franjo je nato spregovoril o stanovanjski problematiki. Med drugim je povedal naslednje:

»V letu 1987 je komisija za reševanje stanovanjskih zadev delavcev DO EMO razdelila 13 standardnih stanovanj iz prednostne liste za dodelitev družbeno-najemnega stanovanja, enega upravičenca pa je rešila iz liste za zamenjav. Z dodelitvijo nestandardnega stanovanja je komisija začasno rešila stanovanjski problem osmim delavcem izven prednostne liste, trem delavcem pa smo omogočili medsebojno zamenjavo stanovanj.

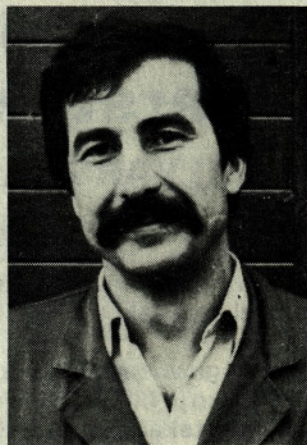
Zaradi smrti ali razveze imetnikov stanovanjskih pravic na standardnem stanovanju, je bil opravljen prenos stanovanjskih pravic petim delavcem.

Preko samoupravne stanovanjske skupnosti občine Celje, je bilo iz sklada družbene pomoči (solidarnostno stanovanje, dodeljeno 14 standardnih stanovanj delavcem DO EMO. 19 upravičencev na listi za dodelitev solidarnostnih stanovanj v občini Celje še nima rešenega stanovanjskega problema in se jih bo reševalo dokler ne bo stopila v veljavo nova lista, za katero bo razpis predvidoma v mesecu maju 1988. V kolikor vsi upravičenci ne bi bili rešeni do nastanka nove liste, se bo stare upravičence na novo obravnavalo in točkovalo.

V letu 1988 je bilo dodeljenih 8 dolgoročnih kreditov za novogradnjo, en dolgoročni kredit za novogradnjo po kadrovske osnovi in 5 dolgoročnih kreditov za adaptacijo.

Na predlog DO je bilo v letu 1987 dodeljeno trem našim strokovnim delavcem standardno kadrovske stanovanje, preko Samoupravne stanovanjske skupnosti na ravni občine Celje.

Stanovanjska problematika predstavlja v naši DO pereč pro-

Stanimirovič Ljubo – namestnik predsednika konference osnovnih organizacij ZSS DO EMO

blem, saj že nekaj let nismo uspeli kupiti novega stanovanja. Dodeljujemo le naša stara stanovanja, ki so se izpraznila iz različnih razlogov.

Na obstoječi listi je uvrščenih še 29 upravičencev za dodelitev družbeno-najemnega stanovanja in 12 upravičencev iz liste zamenjav.

V nadaljevanju je sledilo še poročilo o inventivni dejavnosti, ki ga je podal tov. Žvižej, pa poročilo tov. Bračun Marte o izvajanju nalog na področju kadrovanja ter poročilo o gospodarskem položaju naše DO, ki ga je podal tov. Mihelčič Boris.

Po poročilih se je razvila razprava, v kateri so sodelovali: tov. Žnidarec Pavla, tov. Bračun Marta, tov. Žnidar, tov. Misja Edvard, tov. Ramšak Milan, tov. Gazvoda Franci in tov. Meštrov Majda.

Tov. Žnidarec je opozorila na problem velikega števila invalidov v DO in v zvezi s tem na izračun pokojninske osnove predvsem tistih, ki so ovrednoteni z najnižjimi vrednostnimi razredi. Dotaknila se je tudi problema mater samohranilk in varstva otrok le-teh. Tov. Žnidar je izpostavil vprašanje v zvezi s preventivnim oddihom tistih delavcev, ki imajo šoloobvezne otroke, saj jim preventivni oddih ni omogočen.

Tov. Ramšak je postavil vprašanje, kaj je vzrok za položaj, v katerem se je znašla naša delovna organizacija, saj so delavci kljub vsem težavam pri-

Ramšak Milan – namestnik predsednika konference osnovnih organizacij ZSS DO EMO

pravljeni delati. Dotaknil se je tudi ukrepov ZIS, ki za nas niso sprejemljivi, zato je mnenja, da se bo moral sindikat v prihodnje v takšnih primerih drugače angažirati, zavzeti bolj odgovorna stališča, saj bo le tako dobil novo veljavo.

Predsednica občinskega sindikalnega sveta tov. Meštrov Majda je spregovorila o vlogi, položaju in pomenu sindikata v DO in poudarila, da je moč sindikata odvisna pač od nas samih, do naše zainteresiranosti za delo oz. aktivnosti, saj je znano, da nihče nikomur nič ne poklanja. Konferenci je dala pobudo o spremembi predpisov o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Spregovorila je tudi o akciji enodnevnega služka za posodobitev bolnišnice, katero je vodil sindikat. S tem v zvezi je poudarila, da ni šlo za nikakršno osebno okoriščenje s temi sredstvi, oziroma, da je krivda za nastali položaj nestrokoven pristop pri koriščenju sredstev.

Ob koncu letne konference so razrešili dosedanje člane predsedstva ter komisije pri konferenci in izvolili nove ter sprejeli delovne usmeritve konference za leto 1988, ki bodo skupaj s sklepi te seje osnova za nadaljnje delo.

Letni obračun dela sindikata naše delovne organizacije je torej opravljen. Ta del je bil morda nekoliko lažji, saj nas v prihodnje čakajo izredno težke naloge.

Sklepi letne seje konference OO ZS EMO

Komisija za sklepe je na osnovi razprav oblikovala naslednje sklepe:

1. Konferenca potrdi finančno poročilo za vse OOOZ in »Bilanco« za leto 1987.
2. Konferenca potrdi finančni načrt za leto 1988.
3. Konferenca sprejme sklep o akciji financiranja posameznikov za Pihalni orkester EMO. Akcija oziroma osebno izjavljanje – podpis na plačilnih listah se naj izvrši 18. 3. 1988.
4. Strokovne službe morajo skupaj z občinskimi institucijami dogovoriti možnost prilagajanja varstva otrok v skladu s potrebami združenega dela – varstvo v obeh izmenah.
5. Občinski svet se mora dogovoriti z vzgojno izobraževalnimi ustanovami glede financiranja »šole v naravi«. Pri aktivnostih mora predvideti socialni položaj mater samohranilk in družine z nizkimi OD in družine z več šoloobveznimi otroci.
6. Strokovna služba mora ponovno preveriti z ustrežno institucijo, zakaj imajo delavci EMO najnižjo pokojninsko osnovo v primerjavi z drugimi delavci.
7. Strokovna služba mora proučiti možnost povišanja 5. in 6. plačilnega razreda v vseh TOZD in DSSS.
8. Vprašanja, ki se postavljajo v OOOZ in imajo širši pomen, bi morala preko občinskih sindikatov in naprej vplivati tudi na delovanje zveznih teles.
9. S strani zvezni sindikatov se zahteva, da morajo hitreje sprejemati ukrepe o razbremenitvi gospodarstva.
10. Občinskemu sindikalnemu svetu se daje pobuda o možnosti spremembe delitve sindikalne članarine v korist osnovnih organizacij.
11. Komiteji za SLO in DS naj bodo vplivnejši in izvajajo svoj program dela, predvsem na varovanju družbene lastnine.
12. Konferenca ugotavlja, da se v času predvolilnih aktivnosti premalo vključujejo v delo in izvedbo tudi ostale subjektivne sile v DO. Tudi kandidatne liste, ki se obravnavajo, so nepopolne in se hitro spreminjajo in usklajujejo težave pri izvedbi kandidacijskih konferenc.

PREDSEDSTVO KONFERENCE OOOZ DO EMO

MATKO Anton – TOZD POSODA I., BELE Danijel – TOZD POSODA II, TKALEC Marija – TOZD POSODA III, GLEŠČIČ Anica – TOZD POSODA IV, DŽAKOŠIČ Aleksander – TOZD FRITE, ČAKŠ Marjan – TOZD KOTLI, UTRANKAR Ivan – TOZD RADIATORJI, VREČKO Franc – TOZD ODPRESKI, ŠPES Branko – TOZD ORÓDJARNA, LJUBEK Vlado – TOZD VZDRŽEVANJE, MISJA Edvard – TOZD EMOKONTEJNER, AUDIČ Srečko – TOZD ERC, PETELIN Niko – TOZD SIT in ZUPANČIČ Breda – DSSS.

KOMISIJA ZA VZAJEMNO BLAGAJNO

JEZERNIK Ljudevit, KRAMERŠEK Anica, CIKAČ-HLASEC Blaženka, POHAR Silva, ODLAZEK Stane.

KOMISIJA ZA KULTURO

VODEB Marjan, BREČKO Mirko, GAJŠAK Vesna, PILKO Jelena, MAVRIČ Romana.

Stanje in problemi varstva pri delu in požarnega varstva v EMO Celje

STANJE IN PROBLEMI VARSTVA PRI DELU

Služba varstva pri delu je v preteklem letu izvajala številne naloge s področja varstva pri delu s posebnim poudarkom na pripravi programov izobraževanja za delo in ravnanje z nevarnimi snovmi, kakor tudi pri postopnem uveljavljanju novosti, katere je uveljavil novi zakon o varstvu pri delu, sprejet v letu 1986.

Število nesreč, ki pa so bile v glavnem lažjega značaja, se je nekoliko povečalo v primerjavi z letom 1986, ko je bilo zabeleženo rekordno nizko število nesreč v DO EMO. K povečanju je vsekakor svoj delež prispevalo tudi dejstvo, da je prišlo v letu 1987 do spremembe pri upravičenosti do stimulacije, ker so se med upravičene do prejema stimulacije vključili tudi vsi poškodovani delavci. Tako so se med prijavljenimi nesrečami pojavile tudi nesreče z enim in dvodnevni staležem, kar v preteklosti ni bil slučaj.

Svojevrsen uspeh pa zasluži podatek, da v letu 1987 v DO ni bila zabeležena nobena težka nesreča, da o smrtnih nesrečah niti ne govorimo.

Vse nesreče so bile raziskane s strani službe varstva pri delu. V vseh primerih so bili predpisani ustrezni ukrepi z namenom, da se enake nesreče ne bi več ponavljale.

V 39 primerih je služba varstva pri delu zahtevala uvedbo disciplinskih postopkov zaradi kršenja predpisov in opustitev varnostnih ukrepov.

Zaradi že znane solidarnosti s strani odgovornih oseg do kršiteljev ukrepov varstva pri delu

pa je bilo realiziranih samo 14 disciplinskih postopkov.

V letu 1987 se je služba varstva pri delu intenzivno ukvarjala tudi s pripravo in organizacijo periodičnih zdravniških pregledov.

Skupno je bilo poslanih na zdravniške preglede 552 zaposlenih delavcev.

Po prejemu rezultatov periodičnih zdravniških pregledov so bila izdelana ustrezna poročila in poslana odgovornim osebam in službam z namenom, da se ugotovitve le-teh upoštevajo pri razporejanju na delo in pri eventualnih prerazporeditvah.

Med večje akcije katere je služba varstva pri delu izvajala v letu 1987 je vsekakor potrebno šteti izvajanje varnostnega izobraževanja.

Poleg predavanj za novosporejete delavce so bila organizirana predavanja iz varstva pri delu za posamezna strokovna področja (upravitelji dvigal, stiskalnic, itd.).

Redno so se izvajala predavanja za učence na obvezni delovni praksi.

Skupno je opravljalo preizkus znanja iz splošnega dela varstva pri delu 313 zaposlenih delavcev in 175 učencev na obvezni šolski praksi. Specialni preizkus znanja pa je v letu 1987 opravljalo skupno 212 zaposlenih delavcev.

Poleg že uvida navedene priprave programov za izobraževanje delavcev, ki ravnaajo z nevarnimi snovmi, pa se je služba varstva pri delu mnogo časa ukvarjala tudi s samo organizacijo navedenega predavanja in izpitov, katero je bilo izvedeno s pomočjo Inštituta za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, PE Celje. Tovrstno izobraževanje in izpite je opravljalo preko 390 zaposlenih delavcev, kateri kakorkoli ravnaajo z nevarnimi snovmi.

Opozoriti pa je pri tem potrebno, da so se nekateri posamezniki izmaknili široko zastavljeni akciji izobraževanja za delo in ravnanje z nevarnimi snovmi, pri čemer so napravili medvedbo uslugo odgovornim delavcem, saj so na njih, upoštevajoč Pravilnik o strokovni izobrazbi in opravljanju preizkusa znanja delavcev, ki ravnaajo z nevarnimi snovmi, ostale absolutne odgovornosti, v kolikor jim bodo tudi v bodoče dovoljevali opravljati zgoraj navedena dela.

Z realizacijo programa izobraževanja zaposlenih na delu z nevarnimi snovmi pa so bili deloma že izvedeni varnostni ukrepi postavljeni, dne 23. 10. 1986.

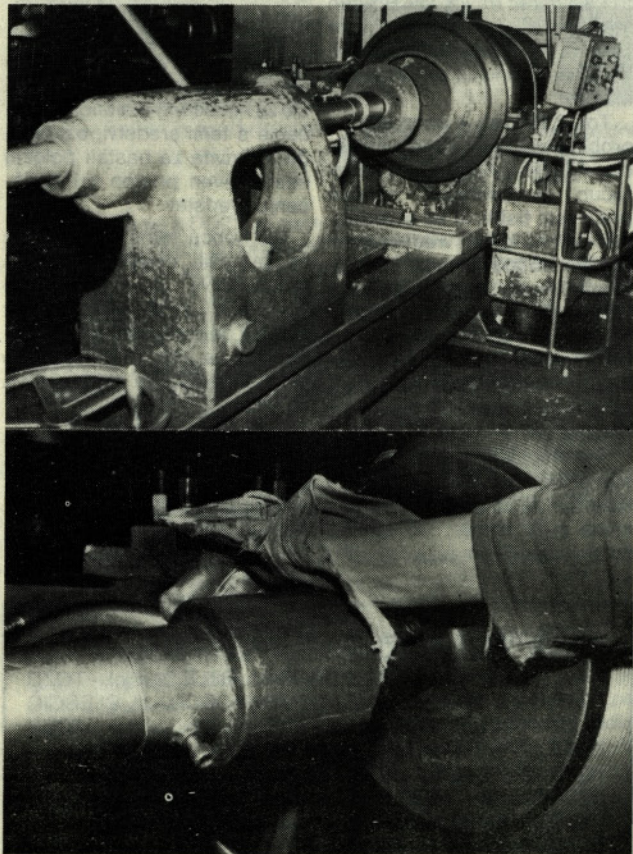
Nadaljnje naloge pa bo potrebno reševati v letu 1988.

Tu gre predvsem za pripravo navodil za delo z nevarnimi snovmi, izdelavo ustreznih tehniških postopkov v zvezi z nevarnimi snovmi in ostalo.

Povsem dodatne naloge je

V TOZD Odpreskov in avtokoles se je 26. marca 1987 ob 11. uri poškodoval delavec G. B. Pri krivljenju kotnikov za prečko na stiskalnici je le-ta ponovila delovni hod in pri tem delavcu stisnila drugi in tretji prst leve roke med kotnik in pah orodja

Že letos oziroma natančneje 16. februarja ob 11.30 je prišlo zaradi nepazljivosti in kršitve varnostnih ukrepov do poškodbe v obratu kovinske predelave TOZD Posoda. Delavec R. B se je pri robljenju izdelka na oblikovalnem stroju z desno roko naslonil na vreteno konjička na katerem se vrti potisna plošča. Pri tem se je vijak, s katerim je pritrjena potisna plošča zataknil za rokavico in mu zvil desno roko. Pri tem velja omeniti, da je poškodovani delavec pri svojem delu uporabljal skrajšane – odrezane rokavice. Delavec si je zaščitne rokavice skrajšal, oziroma poškodoval sam, kar se po našem internem pravilniku o varstvu pri delu šteje za hudo delovno kršitev

službi varstva pri delu prinesla zastrupitev s hrano v DO EMO, pri čemer je šlo za zbiranje najrazličnejših vzorcev, razkuževanja do zbiranja podatkov o nastali škodi in stroških.

Z zaostrenim režimom in kontrolo nad izvajanjem stalne dezinfekcije se je sicer zelo razširjena okužba s salmonelo, sorazmerno hitro lokalizirala in odpravila, čeprav je delovna organizacija utrpela veliko škodo, zaradi izpada delavcev z dela in začasne zmanjšane delovne sposobnosti posameznikov.

V letu 1987 je služba varstva pri delu pripravila skupno 19 pismenih dogovorov o varnostnih ukrepih na skupnem delovišču (v skladu s 30. členom ZVD, Ur. l. SRS, št. 47/86), na katerih so dela poleg naših upraviteljev tudi tuji izvajalci del. Služba varstva pri delu je na navedenih deloviščih opravljala občasni nadzor glede upoštevanja varnostnih in požarnovarnostnih ukrepov.

Služba varstva pri delu je prav tako redno izvajala tehnične preglede na novo nabavljenih in generalno popravljenih delovnih sredstvih. Po odpravljenih pomanjkljivostih pa so bila izdana tudi ustrezna interna obratovalna dovoljenja.

Veliko težav in angažiranja s strani službe varstva pri delu je bilo potrebno pri pridobivanju ustreznih listin za preoblikovalno linijo Litostroj, saj so nave-

dena delovna sredstva s stališča varstva pri delu problematična, nihče pa ni hotel izdati ustreznih dokumentov.

Iz podanega sledi, da bo pri nabavi novih delovnih priprav že ob pogodbah potrebno postaviti zahteve po predpisani dokumentaciji.

Služba varstva pri delu je v precejšnji meri nudila pomoč pri izvajanju periodičnih pregledov delovnih priprav in naprav s strani pooblaščenih institucij.

Izdelana so bila nova navodila za varno delo (v 19 primerih) z namenom, da so se lahko izdali certifikati po odpravljenih tehničnih pomanjkljivostih.

Redni pregledi strojev in naprav, viličarjev in dvigal so se z večjimi ali manjšimi presledki opravljali preko celega leta. Meritve ekoloških razmer so se opravljale v skladu z letnim programom in sicer v TOZD Kotli.

Kot že vsa leta nazaj je bilo tudi v preteklem letu več zahtev po korekciji vrednotenja pogojev dela v posameznih TOZD, katere je morala služba varstva pri delu usklajevati in o zaključkih poročati samoupravnim organom.

V zvezi s kontrolo in naročanjem sredstev za osebno zaščito velja poudariti, da je to sicer stalna naloga službe varstva pri delu. Še vedno pa se pojavljajo problemi v zvezi s kvaliteto osebnih varovalnih sredstev, prav tako pa tudi težave zaradi

vračanja še ne povsem dotrajanih varovalnih sredstev v skladišče odpadnega materiala s strani odgovornih delavcev.

Od ponavljajočih problemov, ki so dolga leta ogrožali varnost zaposlenih pa so se v preteklem letu končno nekateri le odpravili.

Tako se je uredil transport žveplene kisline in doziranje iste v kadi, s čimer je bila nevarnost opeklin s kislino odpravljena. Deloma se je saniralo tudi ogrevanje v kovinsko predelovalnem obratu. V odpravljanju so pomanjkljivosti v lakirnici radiatorjev, itd.

Od že večkrat navedenih problemov pa so še vedno ostale nevarnosti, ki ogrožajo zaposlene, kot:

– Problem odsesavanja ozi-

roma brizganja emajla pri brizgalnih kabinah pri peči za žganje kopalnih kadi. (Uporaba robotov).

– Problem ureditve lokalnega odsesavanja v lužilnici pocinkovalnice. (Urediti odsesavanje ob kadeh).

– Zaprašnost in zdravju škodljivo delo v topilnici, kjer so delavci izpostavljeni škodljivim vplivom SiO₂, Pb in ostalim nevarnostim. (Nova topilnica s avtomatskim doziranjem).

– Reševanje problema notranjega transporta in vzdrževanja prostih transportnih poti.

– Ureditev Alu lužilnice.

– Reševanje tudi številnih drugih problemov, ki vplivajo na varnost pri delu oziroma na delovne pogoje v posameznih delovnih okoljih.

STANJE IN PROBLEMI VARSTVA PRED POŽARI

Služba varstva pri delu je z izvajanjem raznih ukrepov in reševanjem različnih problemov tudi v preteklem letu skrbela za področje požarnega varstva v delovni organizaciji.

V letu 1987 so bile izvedene različne izobraževalne akcije na področju požarnega varstva. Tako so se strokovno usposobile poblašene osebe, ki poleg svojega dela opravljajo tudi strokovne naloge s področja požarne preventive v vseh TOZD razen v TOZD SIT s tem, da so ti delavci po seminarju opravili tudi zaključni izpit.

Ponovno je bilo organizirano usposabljanje požarnih trojk za vse TOZD in DSSS. Skupno se je udeležilo tega usposabljanja 242 zaposlenih delavcev.

Med ostalim so se tako teoretično in praktično usposabljali za delo z ročnimi gasilskimi aparati tudi vsi novozaposleni delavci.

S postopnim prenosom požarnega varstva v delovni proces pa je bilo organizirano usposabljanje dežurnih delavcev v vzdrževanju in plinskih napravah tako, da so le ti opravili tečaj in izpite za izprašane gasilce.

Da se zagotovi ustrezna požarna varnost tudi pri delu tujih izvajalcev v naši DO, je služba varstva pri delu v pismene dogovore o skupnih varnostnih ukrepih vnesla tudi ukrepe s področja požarne varnosti. Izveden je bil kompletni požarno-varnostni pregled celotne DO s

20. februarja 1987. leta je prišlo v TOZD Kotli v Šentjurju do nevsakdanje nesreče, ki pa se je na srečo končala samo z materialno škodo. Tega dne je namreč prišlo pri postavljanju kotla v vertikalni položaj ob normalni in strokovni uporabi univerzalne nagibne naprave do trganja ušes na obeh batnicah hidravličnih cilindrov. Posledica porušitve materiala oziroma trganja ušes sicer ni povzročila poškodb delavcev, vsekakor pa je zaradi navedene deformacije obstajala potencialna nevarnost, ki bi se ob nekoliko drugačnih okoliščinah lahko manifestirala v kolektivni oz. hujši nesreči. Napaka je, kot je bilo razvidno na poškodovanih ušesih, nastala predvsem zaradi nepravilne konstrukcijske rešitve projektanta naprave

pomočjo sodelavcev SIS za varstvo pred požari.

Za učinkovito in praktično izvajanje požarne varnosti pa se je služba varstva pri delu tudi v preteklem letu posluževala industrijskega gasilskega društva. Tako se je v preteklem letu vršila požarna straža pri požarno nevarnih delih skupno 420 ur, opravljenih je bilo 153 ur črpanj vode iz raznih jaškov in opravljenih je bilo 68 prevozov ponesrečenih oziroma na hitro obolelih delavcev.

V letu 1987 večjih požarov v delovni organizaciji ni bilo. Registriranih pa je bilo 17 začetnih požarov, ki pa v glavnem niso povzročili večje škode, ker so bili hitro lokalizirani in zadušeni.

Posamezne TOZD so bile v letu 1987 udeležene pri začetnih požarih kot sledi:

I. TOZD Posoda	12
II. TOZD Radiatorji	3
III. TOZD Frite	2

Od skupno 17 začetnih požarov je bilo 13 požarov v kontejnerjih z odpadki in gorljivo navlakom, ker se le ti niso odvažali pravočasno. Seveda pa je potrebno vzroke za te požare iskati v namernem odmetavanju ogorkov in drugih načinov namernega zažigavanja. Slednje je še najbolj očitno v TOZD Frite, kjer je bila zaradi objestnosti zažgana plastična zavesa v novozgrajeni kopalnici.

Navedeni začetni požari kažejo na to, da bo odstranjevanju odpadnega materiala nujno potrebno posvetiti večjo pozornost, sicer se lahko začetni požari kaj hitro razširijo v katastrofalne požare z neslutnimi posledicami.

Med ostale probleme, ki se ponavljajo že vsa leta nazaj pa je potrebno šteti še vedno zaloznost transportnih poti, elek-

tričnih razdelilnih omaric, BTP, hidrantov in ročnih gasilskih aparatov itd.

Služba varstva pri delu pa je skušala posamezne primere sproti reševati preko dogovorov ali pismenih opozoril odgovornim osebam.

PRVA POMOČ IN ZDRAVSTVENA SLUŽBA

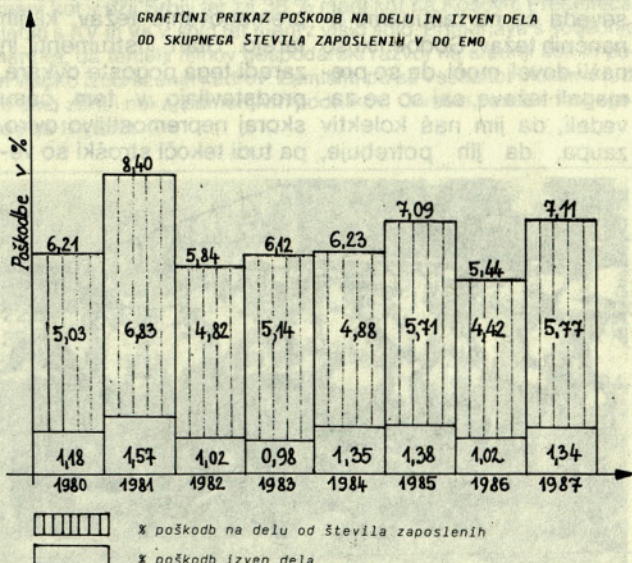
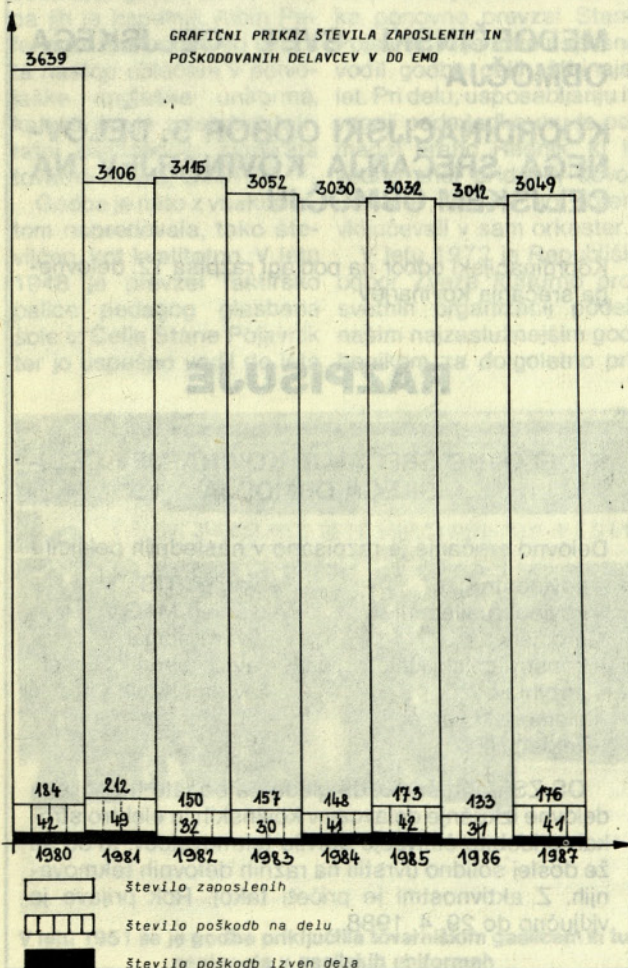
Služba varstva pri delu se je tudi v preteklem letu v mnogih primerih zatekala po strokovno pomoč k zdravstveni službi zlasti, ko je bilo potrebno ugotavljati posledice nesreče pri posameznih poškodovanih, dalje pri pripravi periodičnih zdravniških pregledov, pri reševanju faktur za nesreče pri delu in drugih primerih.

Določene težave pa so nastopale pri dežurstvu v ambu-

lanti prve pomoči zaradi pogostih odsotnosti medicinskih sester. Posebne težave so nastale v času, ko gasilska dežurna služba ni delovala in praktično v delovni organizaciji ni bilo strokovne prve pomoči. Problem je služba varstva pri delu reševala s članico enote prve medicinske pomoči pri civilni zaščiti.

Drug problem pa je nastal v zvezi s prevozi poškodovanih delavcev v zdravstveno ustanovo, ko je prišlo do okvare na gasilskem kombi vozilu, kateri je bil preurejen za prevoz poškodovanih delavcev in po okvari ni bil več v voznem stanju. S ponovnim aktiviranjem IGD oziroma s ponovno uvedenim dežurstvom je problem nujenja prve pomoči v času odsotnosti sester odpadel, še vedno pa ostaja problem prevažanja ponesrečenih ali na hitro obolelih delavcev, za kar se še vedno išče ustrezna rešitev.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Stanje in problemi varstva

(Nadaljevanje s 7. strani)

PREDVIDENE NALOGE NA PODROČJU VARSTVA PRI DELU IN POŽARNEGA VARSTVA V LETU 1988

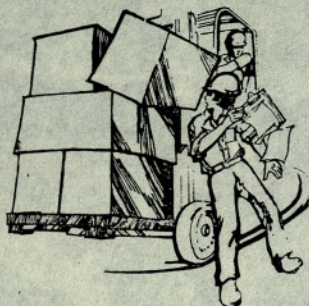
Delo službe varstva pri delu se bo v letu 1988 usmerilo v nadaljnjo uveljavljanje novih predpisov s področja varstva pri delu pri čemer je potrebno prireditno pripraviti nov pravilnik o varstvu pri delu in druge samoupravne akte upoštevajoč nove zakonske predpise.

Nadaljevati bo potrebno z izvajanjem varnostne vzgoje vodstvenih in ostalih delavcev.

Na področju požarnega varstva bo potrebno organizirati izobraževanje in usposabljanje za izprašane gasilce za vse vodje del v posameznih TOZD (DSSS) z namenom, da prevzamejo določene obveznosti s področja požarne varnosti na svojem področju dela.

Organizirati bo potrebno usposabljanje iz prve pomoči za vse tehnično in nadzorno osebje ter vsaj 2 % vseh zaposlenih delavcev, ki so zaposleni v posamezni izmeni.

Poleg navedenih pa bo služba varstva pri delu izvajala tudi številne druge naloge, ki se bodo pojavile med letom.

OSTALI PODATKI O STANJU NESREČ V LETU 1987

V letu 1987 je bilo skupno 217 ponesrečenih delavcev ali 7,11 % od skupnega števila zaposlenih (3049).

Na eno nesrečo je v letu 1987 odpadlo povprečno 15,36 izgubljenih dni.

Iz navedenega podatka sledi, da so bile nesreče v letu 1987 v glavnem lažjega značaja.

Od skupnega števila zaposlenih moških (1820) se je v letu 1987 poškodovalo 172 delavcev ali 9,45 %.

Od skupnega števila zaposlenih žensk (1229) pa se je v letu 1987 poškodovalo 45 delavk ali 3,66 %.

Tudi v preteklem letu je procent poškodovanih moških bistveno večji od procenta poškodovanih žensk. Razlogi so znani, delavci so namreč zaposleni na težjih in nevarnejših delih, v nekaterih primerih pa so

seveda delavke tudi previdnejše pri delu kot moški.

Največ nesreč se je v preteklem letu pripetilo v ponedeljkih in sicer 48, sledi pa četrtek s 45 poškodovanimi delavci.

Nesreče izven dela še vedno predstavljajo poseben problem, saj predstavljajo celo 19 % vseh nesreč v delovni organizaciji. Še bolj zaskrbljujoče pa je število izgubljenih dni zaradi nesreč izven dela, saj dosega skoraj 31 % (1020 izgubljenih dni) vseh izgubljenih dni zaradi nesreč v DO.

Posebej je pri tem potrebno opozoriti na nesreče pri športni aktivnosti, saj so le te porasle v primerjavi z letom 1986 kar 333 % (od 3 nesreč kar na 10 v letu 1987).

Kot kaže predstavlja sedanjí sistem športne aktivnosti (verjetno zaradi nesistematskih priprav nanje) za delovno organizacijo več škode kot koristi.

Po daljšem naraščanju nesreč pri novo zaposlenih delavcih se je to stanje v preteklem letu deloma izboljšalo, čeprav je število le-teh še vedno visoko. Potrebno bo še bolj zavzeto delo neposrednih vodij del s tem, da bodo sistematsko uvajali novospregjete delavce v delo.

Podatki o stanju nesreč po izmenah ponovno kažejo na to, da se procentualno zgodi največ nesreč v nočni izmeni, sledi ji druga izmena. Vzrok ugotovljenemu stanju pa je verjetno v

Dne 10. 11. 1987 ob 6.40 je voznik viličarja L. I. v TOZD Posoda pri vzvratni vožnji po transportni poti v skladišču polizdelkov z zadnjim desnim delom viličarja zadel sodelavca D. P., ki je pri tem utrpel poškodbe desne noge

slabšem nadzoru in kontroli dela s strani nadrejenih delavcev.

Število izgubljenih dni zaradi odsotnosti z dela se je v primerjavi z letom 1986 ponovno zmanjšalo tako zaradi nesreč pri delu (za 148,5 dni), kot tudi skupno število izgubljenih dni za nesreče in obolenja.

V letu 1986 je bilo namreč skupno število izgubljenih dni (za poškodbe in obolenja) 54.346,5 dni, v letu 1987 pa samo 52.303,5 dni, torej za 2043 dni manj kot leta 1986.

Postopno zmanjševanje števila izgubljenih dni zaradi bolniških izostankov seveda ugodno vpliva na gospodarske rezultate ob številnih drugih razlogih, ki zmanjšujejo poslovne rezultate v DO.

Ob koncu poročila pa služba

varstva pri delu ponovno opozarja vse vodstvene delavce, da problematiki varstva pri delu posvetijo še večjo pozornost, saj bi bilo z večjo angažiranostjo možno preprečiti številne nepotrebne nesreče (kot so tuji v oči zaradi neuporabe osebnih varovalnih sredstev in druge kršitve varnostnih ukrepov, do katerih prihaja v prisotnosti odgovornih oseb). Služba varstva pri delu prav tako predlaga, da se v bodoče vse tiste vodje del, pri katerih se pripeti večje število nesreč, enostavno zamenja, saj vse kaže, da svoje funkcije ne izvajajo v skladu s pravilnikom o varstvu pri delu in drugimi predpisi.

Vodja službe varstva pri delu
Sorn Milan, varn. ing.

Pomagajmo našim godbenikom

O pihalnem orkestru EMO ali po domače rečeno godbi na pihala, je bilo v preteklosti precej govora na raznih sestankih v naši delovni organizaciji. Kako tudi ne, saj so člani godbe pravzaprav edini, ki skrbijo v našem kolektivu za kulturni utrip in se zato vsak njihov »odmor« še kako pozna. No, sedaj je že nekaj časa vse v najlepšem redu ali vsaj približno tako, seveda če ne računamo finančnih težav. Godbeniki so našli dovolj moči, da so premagali težave, saj so se zavedali, da jim naš kolektiv zaupa, da jih potrebuje,

hkrati pa da od njih v prihodnosti tudi marsikaj pričakuje. V letu 1987 beležijo tako 14 samostojnih nastopov, udeležili pa so se tudi številnih pogrebnih svečanosti. S takšnim tempom dela nadaljujemo tudi v letošnjem letu, saj skoraj ne mine prireditve ali slovesnost v Celju oz. okolici, brez njihovega sodelovanja. Na žalost pa je samo dobra volja premalo za premagovanje težav, ki jih tarejo. Stari instrumenti in zaradi tega pogoste ovkare, predstavljajo v tem času skoraj nepremostljivo oviro, pa tudi tekoči stroški so ve-

lik problem. Simbolični znesek za delovanje orkestra 15 dinarjev, katerega prispeva del članov kolektiva, že dolgo ne predstavlja veliko, prav tako je simbolična tudi vsota, ki jo namenja naša DO iz sklada skupne porabe (če ga sploh formiramo). Ker pa si naši godbeniki brez dvoma zaslužijo večjo pozornost, ki so si jo priborili z dolgoletnim in prizadevnim delom, je o problematiki njihovega financiranja spregovorila na zadnjem občnem zboru tudi naša sindikalna organizacija, ki predlaga, da bi v bodoče člani našega kolektiva prispevali nekoliko večji znesek in sicer 0,05 % od osebnega dohodka. Ta znesek je še vedno simboličen, za lažje razumevanje pa naj omenimo, da znaša to pri osebnem dohodu 20 starih milijonov le 10 starih tisočakov.

Upamo in pričakujemo, da boste drage sodelavke in sodelavci ob aprilskem izplačilu OD s svojim podpisom na plačilni listi potrdili svoj prispevek za naše godbenike, da bodo lahko tudi v prihodnje uspešno nadaljevali z delom, oziroma da bo pihalni orkester tudi v prihodnje ponos EMA.

ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE

MEDOČINSKI SVET CELJSKEGA OBMOČJA

KOORDINACIJSKI ODBOR 5. DELOVNEGA SREČANJA KOVINARJEV NA CELJSKEM OBMOČJU

Koordinacijski odbor na podlagi razpisa 12. delovnega srečanja kovinarjev

RAZPISUJE

5. DELOVNO SREČANJE KOVINARJEV CELJSKEGA OBMOČJA

Delovno srečanje je razpisano v naslednjih poklicih:

– kovinostrugar,	– varilec TIG
– kovinobrusilec,	– varilec MAG
– orodjar,	– livar kalupar
– konstrukcijski ključavničar,	– avtomehanik Diesel
– strojni kovač,	– avtomehanik Otto
– plamenski varilec,	– obratni električar.
– varilec REO	

OS ZS naprošamo, da glede na bogate tradicije in delovne izkušnje delavcev v kovinskih in elektro strokah pridobite čimvečje število tekmovalcev, ki so se že doslej solidno uvrstili na raznih delovnih tekmovanjih. Z aktivnostmi je pričeti takoj. Rok prijave je vključno do 29. 4. 1988.

Godba na pihala – ponos EMO

Godba na pihala je bila v naši tovarni ustanovljena leta 1945. Pobudo za to so dali godbeniki, ki so bili v tem času zaposleni v tovarni, pri aktiviranju pa so jim pomagali tudi takratni gasilci tovarne in aktivisti sindikalne podružnice, ki so podpirali godbo moralno in finančno. Ustanovni sestanek godbe je bil 9. avgusta 1945, vodil pa ga je takratni predsednik sindikata Andrej SVETEK.

Ustanovni člani Štefan Čakš, Ivan Žvižej, Evgen Milaner, Rudi Vajdič, Jože Podlinšek, Ivan Orožen, Alojz Dremli, Stanko Hajcinger, Ivan Majer, Franc Rednak, Rudi Perko, Jože Golavšek, Fricko Kuhovec, Adi Kukovec, Ivan Zagožen in Martin Zagožen so bili delavci tovarne, ki pa so sicer igrali v takratnih celjskih društvih Železničar, Pečovnik, Svetina, Škofja vas, Štore, Trnovlje.

Godba je imela svoj prvi večji nastop že v letu ustanovitve in sicer 12. septembra na eni izmed političnih manifestacij, ki so bile v tistem povojnem času zelo pomembne. Na tem prvem javnem nastopu je sodelovalo šestnajst godbenikov, vodil pa jih je kapelnik Albin Peferman. Godbeniki so bili za ta nastop oblečeni v polvojaške angleške uniforme, katere jim je priskrbel takratni predsednik sindikata tovarne Andrej SVETEK.

Godba je nato z vsakim letom napredovala, tako številčno, kot kvaliteto. V letu 1948 je prevzel taktirsko palico pedagog glasbene šole iz Celja Stane Pojavnik, ki jo uspešno vodil do leta

1950. Za njim so se zvrstili kapelniki:

od 1950 do 1951 Ivan Vo-dišek, od 1951 do 1954 Jože Stropnik, od 1954 do 1956 Franc Resnik in od 1956 do 1959 Rafael Kos.

V letu 1951 se je godba

PREDSEDNIKI GODBE

1945–1950
Štefan ČAKŠ
1950–1956
Ivan ZAGOŽEN
1956–1961
Rudi VAJDIČ
1961–1978
Martin ZAGOŽEN
1978–1984
Marjan CVEK
1984–1986
Mirko GORJUP
od 1986 dalje
Branko CIRMAN

priključila tovarniškim gasilcem in tudi nastopala v gasilskih uniformah. Leta 1956 se je godba osamosvojila in postala društvo v okviru tovarne, nabavljene pa so bile tudi nove uniforme. Člani godbe so izvolili tudi 5-članski upravni odbor, katerega so sestavljali predvsem godbeniki z daljšim stažem. Leta 1959 je mesto kapelnika ponovno prevzel Stane Pojavnik, ki je nato uspešno vodil godbo celih štirinajst let. Pri delu, usposabljanju in vzgoji podmladka mu je pomagal Franc Resnik, ki je vedno znal pridobiti dovolj učencev, katere so potem vključevali v sam orkester.

V letu 1972 je Republiški odbor Zveze kulturno prosvetnih organizacij podelil našim najzaslužnejšim godbenikom za dolgoletno pri-

zadevno delo 16 srebrnih in 8 bronastih Gallusovih odličij.

V letu 1973 je zaradi bolezni Stanka Pojavnika prevzel kompletno skrb za godbo Franc Pesnik in to delo opravljal do leta 1975. V tem času je godba dosegla vrhunec. Štela je petintrideset godbenikov, ki so zaradi izredne kvalitete izvajanja bili skoraj brez konkurence.

V obdobju med letom 1971 in 1975 so godbeniki imeli v sezoni tudi po 25 promenadnih koncertov. Največ seveda v Celju, v mestnem parku, pogosto pa so nastopali tudi v zdraviliških centrih širom celjske regije.

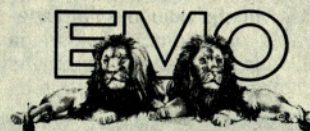
Po letu 1975 je krmilo godbe prevzel profesor Franc Zupanc. Vodil jo je do leta 1983, ko je godbo zajela nekakšna kriza. Z ozirom na dejstvo, da je usahnil priliv mladih članov, so se začele redčiti tudi vrste starejših, prekaljenih godbenikov.

Leta 1984 je godbo prevzel Avgust Florjanc. Godba si je nekoliko opomogla. Štela je osemindvajset članov, ki so se vneto lotili dela. Žal pa je prišlo zaradi širitve športno rekreacijskega centra do rušenja stavbe, v kateri je »domovala« godba. Brez prostora za vadbo so potem

godbeniki ostali celo leto. Leta 1986 je godba dobila druge prostore, ki pa si jih mora deliti še s člani harmonikarske sekcije SVOBODE, razen tega pa je prostor za vadbo tudi premajhen. Ker prostori oz. pogoji za delo niso ustrezni, je kapelnik Avgust Florjanc odklonil nadaljnje sodelovanje. Angažiran je bil nov sodelavec in sicer glasbeni pedagog Vendelin Videc, ki se je novega dela lotil zelo resno in zavzeto. Rezultati skupnega

dela pod novim vodstvom so postali ponovno opazni tako, da v zadnjem času ne mine prireditve ali slovesnost v Celju oz. okolici, kjer ne bi bila prisotna tudi naša godba na pihala. Ugled in mesto med najboljšimi godbeniki je povrnjen.

TO JE TO

Zaostajamo tudi v izobrazbeni ravni zaposlenih

Slovenci še vedno ne moremo govoriti o intelektualizaciji delavskega razreda. Med zaposlenimi smo imeli 1985. leta med vsemi republikami in pokrajinami največ delavcev z nedokončano osnovno šolo (16,1 %), pri delavcih z osnovno šolo pa nas »prekaša« le Makedonija (29 %). Podobno je stanje tudi v vseh ostalih izobrazbenih stopnjah, kjer Slovenija ne dosega niti jugoslovanskega povprečja. Intelligence z visoko izobrazbo imamo v industriji za 29 % manj kot v BiH, za 42 % manj kot v Makedoniji, za 32 % manj kot v ožji Srbiji ter za 36 % manj kot na Kosovu. Preseneča, da imamo najmanjši delež zaposlenih s KV in VKV šolo ter manj z višjo šolo. Primerjava s sosednjo Italijo in Avstrijo še posebej demantira, da temelji njihov gospodarski razvoj na srednji šoli in potrjuje pomembnost deleža višje in visoko izobraženih kadrov. Zamisliti pa se vsekakor moramo tudi nad deleži v naši občini, za katero smo zbrali nekaj primerljivih podatkov. O vsem povedanem zgovorno priča naslednja preglednica za l. 1985:

stopnja izobrazbe	% zaposlenih	SFRJ	SRS	Italija	Avstrija	Celje	
nedok.	vsi	13,2	16,1			16,7	NK
osn. šola	v ind.	15,6	22,1				
osnovna	vsi	22,2	22,9	41,0	38,72	18,3	PK 35,0
šola	v ind.	28,9	29,8	46,9			
srednja	vsi	51,4	50,1	33,9	48,12	28,4	KV 34,7
šola						3,2	VKV
						3,1	NŠ
	v ind.	49,3	42,8	38,6		20,0	SŠ
višja	vsi	5,8	5,6	19,1	9,31	5,6	
šola	v ind.	2,8	2,8	13,0			
visoka	vsi	7,4	5,3	6,0	3,85	4,7	
šola	v ind.	3,5	2,5	1,5			

V letu 1951 se je godba priključila tovarniškim gasilcem in tudi nastopala v gasilskih uniformah

Občni zbor naših gasilcev

EMIL ŽLENDER NOVI PREDSEDNIK IGD EMO

V petek, 29. januarja, so se naši gasilci zbrali na rednem letnem občnem zboru. Pregledali so delo v lanskem letu, izvolili nov upravni in nadzorni odbor, podelili priznanja najzaslužnejšim članom ter zastavili program dela za letošnje leto.

Dvorana delavskega sveta DO je bila po dolgem času zopet nabito polna, skoraj pretesna za vse člane Industrijskega gasilskega društva EMO, predstavnike gasilskih društev iz Celja in okolice, predstavnike občinske gasilske zveze in številne druge, ki so se udeležili občnega zbora. Med gosti so bili člani pobratene gasilskega društva iz Jarenine, poveljnik občinske gasilske zveze tov. Pasera, pa nedvoumno najstarejši častni član društva ing. Rihard Pompe, predsednik Konference osnovnih organizacij zveze sindikata EMO tov. Slavko Adamič, žal pa so manjkali predstavniki vodstva delovne organizacije.

Potem, ko je dosednji predsednik društva tov. Franc Vrabčič pozdravil več kot sto udeležencev občnega zbora, je o delu društva v lanskem letu povedal naslednje:

»Društvo je v minulem obdobju opravljalo svojo dolžnost na področju požarnega varstva, ki je pomembna sestavina splošne varnosti ljudi in družbenega premoženja v skladu z veljavno zakonodajo in sprejetimi internimi predpisi v naši DO.

Požarno varstvo se s svojo dejavnostjo vključuje v prizadevanja na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite za ohranitev in iz-

boljšanjem požarne preventive. V tem smislu je tudi naše društvo prispevalo svoj delež pri ustvarjanju pogojev da v naši DO ni prišlo do večjih požarov in drugih požarnih posledic.

Celotna dejavnost se je odvijala na podlagi sprejetega programa za leto 1987 pri čemer ugotavljamo, da so bile sprejete naloge in sklepi uspešno opravljeni.

Izvajanje programskih nalog je skozi vse leto spremljal up-

ravni odbor društva, ki je imel v tem času 12 rednih sej. Na teh sejah in drugih sklicih je bilo ugotovljeno, da v društvu aktivno deluje določeno število članov in članic, ki si z velikim odrekam in prizadevanjem trudijo izboljšati stanje požarnega varstva. Slednje velja zlasti za aktivne člane, ki s svojim delovanjem v prostem času vadijo in skrbijo za izpravnost protipožarnih naprav in opreme, ki se nahaja v naši DO.

Med letom se je številčno stanje spreminjalo. Sedaj pa imamo evidentirano skupaj 87 od tega 21 žensk.

Po funkcijah je sestav naslednji: višji gasilski častnik – 2, častniki – 6, podčastniki – 7, gasilci I. stopnje – 8, strojniki – 11, gasilci – 64, veterani – 11, častni član – 1.

Ob taki strukturi članstva upravnih odbor ugotavlja, da pri vseh članih ni prišla do izraza polna pripravljenost delovanja v društvu kot bi to bilo potrebno in kot si to vsi skupaj želimo. Občasno je prihajalo do izmikov posameznih članov zlasti taktični, kadar gre za skupinske oz. kolektivne posege pri izvajanju požarno-varnostnih vaj.

Tudi v letu 1987 smo poskušali razširiti naše delovanje oziroma razširjati naše vrste s pomočjo mladincev zlasti tistih, ki se na novo zaposlujejo v naši DO, vendar kljub prizadevanju pomembnih rezultatov ne beležimo.

Naša želja je bila, da bi formirali povsem novo mladinsko desetino, vendar te nove formacije nismo uspeli sestaviti. Kljub velikim težavam pa nam je uspelo na novo včlaniti 12 izprašanih gasilcev in 7 evidentiranih članov, ki so pripravljeni delati v našem društvu.

Kljub omenjenim težavam je treba povedati, da več kot odlično deluje ženska desetina, ki opravlja svoje vaje po našem programu, ki je usklajen s programom civilne zaščite v DO. Ženska desetina je dosegla odlične tekmovalne rezultate na Občinskem tekmovanju pa tudi sicer je aktivnost žensk izredno velika, kar nam je še posebej v ponos.

Društvo že po tradiciji poklanja največjo pozornost preventivi požarnega varstva in redno sodeluje na vseh tekmovanjih v Občinskem in meddruštvenem merilu. Posebno pozornost se namenja delovnim prostorom, v katerih se odvijajo požarno nevarni tehnološki procesi. To posebej velja za lakirnico, skladišča požarno nevarnih snovi, plinov, goriv in maziv ter drugega materiala, ki predstavljajo nevarnost za nastanek požara. Pri izvajanju dnevnih in tedenskih pregledov je bila poudarjena

V petek 29. januarja, ko so se naši gasilci zbrali na rednem letnem občnem zboru, je bila dvorana delavskega sveta kar malce tesna

skrb odlaganju raznih predmetov v naše kontejnerje, energetskim omrežjem od plina do elektrike, kar je za naš kolektiv izrednega pomena. S sprotnimi intervencijami, opozorili, direktno in preko službe za varstvo pri delu ugotavljamo, da se je stanje požarnega varstva izboljšalo, še vedno pa opažamo pomanjkljivosti pri odlaganju oziroma skladiščenju prekomernih količin zavijalnega papirja v skladišču gotove posode in razredčil ter topil v posameznih lakirnicah. Velik problem predstavlja tudi založenost transportnih poti zaradi tega, ker bi bile onemogočene intervencije z vozili v slučaju požara. Služba varstva pri delu sproti v pisni obliki opozarja vodilne delavce v posameznih obratih o požarno nevarnih pomanjkljivosti, vse z namenom, da bi se razmere hitro in sproti izboljševale. Ker je preventiva požarnega varstva osnovna naloga našega društva, bomo tudi v bodoče skladno s Pravilnikom o požarnem varstvu ukrepali po uveljavljenih poteh s tem, da bomo morali zaostri ukrepe prisile, da bo vzpostavljen potreben požarno-varnostni red. V posameznih obratih oz. TOZD imamo sedaj postavljene odgovorne in usposobljene osebe za področje požarnega varstva, saj je v ta namen v lanskem letu opravilo 70-urni tečaj za izprašanega gasilca 19 naših delavcev. Za požarno varstvo skrbijo tudi protipožarne trojke v posameznih oddelkih za katere je bilo v lanskem letu opravljeno posebno predavanje in demonstracije z uporabo gasilskih sredstev. Tega seminarja se je udeležilo 165 delavcev. To nam daje tudi garancijo, da bomo tudi v bodoče pravočasno intervenirali ob nastajanju začetnih požarov tako, da bi preprečili večje požarne katastrofe.

Sprotni redni pregledi gasilske opreme v posameznih delovnih prostorih in takojšnja odprava ugotovljenih pomanjkljivosti nam daje jamstvo, da bodo tudi v bodoče naše intervencije takojšnje in uspešne. Operativni štab našega društva zagotavlja izvajanja de-

žurne službe, kakor tudi drugih obveznosti po medsebojnem dogovoru oziroma pogodbi, katero imamo sklenjeno z DO. V letu 1987 je prišlo od 1. 8. do 1. 11. do prekinitve opravljanja redne dežurne službe zaradi izredno nizkih honorarjev. Po reformiranju oblike izvajanja dežurne službe in povišanju obračunskih postavk se dežurna služba normalno odvija naprej s tem, da so pri tem dodatno an-

Dosednji predsednik društva Franc Vrabčič: »Kljub številnim težavam, ki so med letom spremljale naše delo smo naloge izvrševali uspešno in v skladu s programom, žal pa nismo uspeli za naše delo pridobiti mladih.«

gažirani tudi drugi usposobljeni delavci za potrebe požarnega varstva oziroma za požarne intervencije. Težave so nastopile tudi zaradi odstopa društvenega poveljnika vendar je upravni odbor to nalogo poveril podpoveljniku oziroma članu, ki je bil voljan prijeti za organizacijsko izvajanje funkcije poveljnika.

Emil Žlender – novi predsednik IGD EMO, sicer pa naš stari znanec oziroma sodelavec iz področja trženja, kjer opravlja tehnično komercialna opravila v službi široke potrošnje

Delovno predsedstvo občnega zbora: Branka Komerički (član), Franc Medved (predsednik), Jože Filej (član), in Emil Oštr (zapisnikar)

Občnega zbora so se udeležili tudi številni gostje, med njimi tudi člani pobratene gasilskega društva iz Jarenine

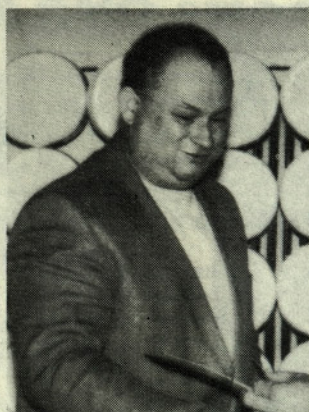

Formirana posebna gasilska desetina v TOZD Kotli v Šentjurju se je dodobra opremila z gasilsko opremo, si uredila svoje prostore in z uspehom skrbi za požarno varstvo v tem TOZD.

Kot posebno obveznost opravlja društvo skupno s strokovnjaki DO oziroma z zunanjimi inšpekcijskimi službami posebne požarnovarnostne preglede kar ima tudi svoj doprinos k temu, da se sproti odpravljajo požarno nevarna mesta. Redni šestmesečni pregledi gasilnih aparatov tudi zagotavljajo funkcionalno izpravnost in uporabnost ob eventuelnih začetnih požarih.

Razen konkretnih nalog in aktivnosti, ki so bile izvršene v letu 1987 po programu, pa velja omeniti tudi plodno sodelovanje z drugimi prostovoljnimi gasilskimi društvi ter Občinsko gasilsko zvezo iz Celja.

Poročilo poveljnika društva, ki je bilo zelo obširno, je podal podpoveljnik tov. Stanko Cocej. Aktivnosti, ki so jih naši gasilci izvedli v lanskem letu je bilo precej. O najvažnejših je dejal:

Milan Šorn – priznanje za 10 let aktivnega dela v društvu

»Delo društva je potekalo po zastavljenem programu in je bilo usmerjeno v glavnem na reševanje problematike protipožarne zaščite v DO.

Udeleževali smo se tekmovanj, taktičnih vaj in nastopov v okviru OGZ Celje, sektorja ali posameznih GD. Prizadevamo si, da bi sledili potrebam po po-

Drago Koželj – eden najzaslužnejših članov društva – pismeno priznanje za 40 let vestnega in požrtvovalnega dela

žarni varnosti, ki se zahtevajo v DO, kakor tudi izven nje.

Za DO EMO smo opravljali naslednje naloge:

– Vršili smo redno gasilsko dežurno službo tako, da smo imeli v času rednega dela v DO po dva dežurna gasilca, v nočni izmeni in dela prostih dneh pa štiri. Tako smo vršili dežurno službo do meseca avgusta 1987. Od novembra dalje v času rednega dela dežurata dva gasilca, v dela prostih dneh pa trije.

– Po potrebi smo črpali vodo iz raznih jaskov v DO, v slučaju izpada vodovodnega omrežja industrijske vode smo priskočili na pomoč s tem, da smo to omrežje napajali z našimi črpalkami, ki so odvezemale vodo iz vodnjaka v gasilski garaži ter s tem omogočili, da ni bilo zastojev v proizvodnji. Upravljenih je bilo 153 ur črpanja vode.

– Vršili smo požarno stražo pri posegih vzdrževalcev v DO, kjer je bilo opravljenih 420 ur.

– Vršili smo tedenske oziroma sedaj po novem vsakodnevne obhode po vseh obratih.

– Izvršili smo 68 prevozov ponesrečenih sodelavcev k zdravniku ali v bolnico, po potrebi pa tudi domov.

– V času odsotnosti medicinskega osebja v ambulantni prve pomoči, smo v času rednega dela nadomeščali to osebje in opravili 980 ur. V nočni izmeni in dela prostih dneh pa nudimo prvo pomoč redno gasilci.

– Usposabljali smo enote civilne zaščite za DO.

– Usposabljali smo protipožarne trojke za našo DO.

– Pregledovali smo gasilske aparate (dvakrat letno v DO).

Udeležili smo se tudi gasilskih tekmovanj, ki jih je organizirala Občinska gasilska zveza in sodelovali na taktični vaji v Cinkarni ob 50. letnici njihovega gasilskega društva. V DO Metka smo sodelovali na športno rekreativni prireditvi, katero so organizirali člani njihovega gasilskega društva. Pomerili smo se v streljanju in kegljanju. Ob dnevu JLA smo se udeležili slovesnosti v dvorani ŠRC Golovec.

Seveda pa smo ves čas tudi aktivno sodelovali pri saniranju oz. omejevanju požarov, do katerih je med letom prišlo v naši DO. Vsi začetni požari so bili pravočasno omejeni tako, da

Prvi predsednik in častni član IGD ing. Rihard Pompe – pismeno priznanje za 40 let dela v društvu

večje materialne škode ni bilo, čeprav so predstavljali skoraj v vseh primerih neposredno nevarnost za bližnje objekte.

Največkrat je zagorelo v kontejnerjih za odpadne surovine, vzrok pa ponavadi brezbrizno odvrženi cigaretni ogorki.

Dežurni gasilci opravljamo dnevne in nočne obhode z namenom, da opozarjamo na nevarnosti, ki ogrožajo požarno varnost oziroma zapišemo v knjigo obhodov, katera se daje vsak dan na pregled službi varstva pri delu.

Največkrat so založeni dostopi do hidrantov in gasilskih aparatov, založeni prehodi ter polne smetiščne posode, mast-

nih krp in papirja po obratih in garderobah.

V preteklem letu smo izvršili tudi dva preventivna pregleda vseh obratov ter prostorov v naši DO vključno z TEO Šentjur. Pri teh pregledih so sodelovali: SVD, Gasilska služba in pa strokovni delavci vzdrževanja. Vse ugotovitve pri pregledu, kar bi ogrozilo požarno varnost predvsem elektro instalacije so bile zapisane in tudi v najkrajšem času sanirane.

V razpravi, ki je nato sledila poročilom, so mnogi pozdravili udeležence občnega zbora, se zahvalili za sodelovanje z društvom, podali nekaj kritičnih pripomb o tem in onem, tu izrazili željo po nadaljnjem uspešnem sodelovanju.

Po sprejetju programa dela za letošnje leto so najzaslužnejšim članom društva podelili pismena priznanja.

Za desetletno uspešno delo v društvu je prejel priznanje Milan Šorn, za 20 let vestnega in prizadevnega dela Josip Zorinič, Jože Filej za 30 let prizadevnega dela, za 4 desetletja požrtvovalnega dela v IGD pa so prejeli priznanja Marjan Križnik, Drago Koželj in ing. Rihard Pompe, ki je sicer tudi častni član društva.

Posebno priznanje za aktivno delo na področju požarne varnosti, ki ga je podelila Občinska gasilska zveza iz Celja pa je prejel Emil Oštr.

Problematika gasilstva v industriji je specifična. Nagli razvoj in spremembe tehnologij, vrste surovin, materialov, v zvezi s tem pa vse več nevarnosti in škodljivosti, ki se na novo pojavljajo, so dejstva, ki zahtevajo od gasilcev vedno boljšo organiziranost, večjo strokovnost in sodobnejšo opremo

NOVOIZVOLJENI ORGANI IGD EMO

UPRAVNI ODBOR

Emil Žlender (predsednik), Milan Šorn (namestnik predsednika), Emil Oštr (tajnik), Iztok Slak (blagajnik), Franc Tovornik (poveljnik), Jože Filej (podpoveljnik), Drago Fridau (podpoveljnik), Boris Zorinič (gospodar in referent za delo z mladimi), Miran Habjan (orodjar), Dani Vidmar (operativni tajnik), Ivanka Hrovatič (referent za delo žena), Jože Jezovšek (koordinator dela med IGD v Celju in gasilsko enoto v TEO Šentjur), Radovan Štajnpihler (koordinator dela med IGD in vodstvom DO), Slavko Adamič (koordinator dela med IGD in družbenopolitičnimi organizacijami DO) in Breda Zupancič (referent za informacije).

NADZORNI ODBOR

Franc Vrabčič (predsednik), Komerički Branka in Jože Zorinič (člana).

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Franc Medved (predsednik), Miran Lešnik in Helena Žnidar (člana).

KAJ JE INFLACIJA?

Ni dneva, da ne bi slišali ali videli napisane besede, ki nas popelje v slabo voljo, to je beseda INFLACIJA. Zaradi tega sem pobrskal po knjigi in slovarju tujin in si mislil, da ne bi bilo slabo, če si ponovno ogledamo, kaj pravijo teoretiki o tej famozni besedi.

Z inflacijo označujemo hitro povečanje denarne mase, vključno s krediti, ki je toliko hitrejša od povečanja količine dobrin in storitev, da nujno pride do nagle rasti cen, s tem pa tudi do razvrednotenja denarja.

Ni nujno, da vsako povečanje količine denarja in kreditov deluje inflacijsko, ker se mora denarna masa povečevati z rastjo proizvodnje in prometa. Prav tako tudi vsako povečanje cen ne pomeni inflacije, še zlasti, če ga spremlja povečanje količine dobrin in storitev in ustrezna rast dohodka prebivalstva.

Čezmerno povečanje količine denarja v obtoku in kreditov v začetku izjave gospodarsko rast, poslovna aktivnost se povečuje, plačilni roki se skrajšujejo in krepi se povpraševanje po investicijskih kreditih. Toda, skoraj vsako povečano povpraševanje vpliva na povečanje cen, to pa pripelje do povečanja stroškov proizvodnje, reprodukcijskega materiala, energije in osnovnih sredstev. Tako povečani stroški proizvodnje izzivajo novo povečanje cen, kar ponovno vpliva na rast stroškov. Vse to se odraža v tako imenovanem spiralnem gibanju inflacije, ki pripelje do naglega zmanjševanja vrednosti denarja. Koliko hitrejša je razvrednotenje denarja, toliko težji so pogoji poslovanja delovnih organizacij in večji so ekonomski in socialni problemi.

Boj proti inflaciji je v sodobnem svetu postal zelo zapleten, tako v državah z razvitim gospodarstvom kakor tudi v državah v razvoju, kjer je ta boj še veliko težavnejši.

Kongres gasilcev

V Celju se bodo junija zbrali slovenski gasilci

Občinska gasilska zveza Celje bo od 17. do 19. junija 1988 organizator XI. kongresa gasilskih organizacij Slovenije. Prvi dan, v petek se bo ob 16. uri začelo v veliki dvorani Narodnega doma plenarno zasedanje ter delo po komisijah, zvečer pa bo tovariško srečanje delegatov in gostov kongresa v gasilskih društvih občine Celje.

V soboto dopoldne bo nadaljevanje dela po komisijah, popoldne pa sprejem resolucije, volitve predsedstva, predsednika in podpredsednikov. Zvečer bo v centru mesta še taktična vaja, po njej pa v dvorani Golovec družabno srečanje vseh, ki bodo na kongresu.

Zaključek bo v nedeljo, 19. junija, ko bo ob 10. uri parada in po njej množično zborovanje.

Da bi to pomembno manifestacijo najmnogičnejše humanitarne organizacije v Sloveniji čimbolje izpeljali, so pri Občinski gasilski zvezi že ustanovili izvršni odbor, ki ga kot predsednik vodi sicer tudi predsednik OGZ Celje Janko Rebov. Za boljše delo je ustanovljenih tudi devet delovnih komisij, saj organizatorji ničesar ne želijo prepustiti naključju.

Drobne zanimivosti

POLIURETANSKA PENA, DOBRA KRITINA ZA RAVNE STREHE

Poliuretanska pena, uporabljena kot kritina za ravne strehe ali kupole, zagotavlja popolno hermetičnost obloženih površin, hkrati pa je dober toplotni izolator, saj zelo slabo prevaja toploto.

Poliuretansko peno dobe z mešanjem dveh tekočih sestavin: poliola in izocianata. Izocianat je smola. Polioli vsebujejo katalizatorje, sredstva za ekspanzijo in tenzioaktivne snovi. Če obe sestavini zmešamo, nastane energična eksotermna reakcija. Toplota, ki nastaja, pripelje sredstvo za ekspanzijo – freon 11 do vrelišča (23,8 °C). V masi se pojavijo mehurji, katerih ovoji ostajajo po zaslugi silikonov pod napetostjo, dokler se pena ne strdi. Obe komponenti se mešata približno 5 sekund. Ekspanzija poteka 12 do 15 sekund, polimerizacija ali strjevanje pene pa je končano v dveh do treh minutah. Najboljši način nanašanja podlage iz poliuretanske pene je kontinuirano brizganje s pištolo na kraju samem. Poliuretanska pena se lahko nanaša na vse podlage: beton, jeklo, azbestnocementno podlago in druge. Poliol in izocianat ločeno pripeljejo do pištole, v kateri se zmešata. Popolnoma se pena strdi šele po 48 urah. Pena za zunanje nanose ima gostoto 55 kg na m³. Plast pene je debela 40 do 60 mm. Nanaša se na čisto in suho podlago ob suhem vremenu, najnižji temperaturi 12 °C in jakosti vetra 25 km/h. Površino je treba zaščititi tudi pred UKV žarki.

RAZVOJ NOVIH SNOVI IZ TITANOVH ZLITIN

Družba Ribbon Technology razvija nove tehnološke procese, ki naj bi omogočili proizvodnjo novih trdnjših in lažjih materialov iz titanovih zlitin. Projekt uresničujejo na podlagi pogodb z ameriško vojsko, vojaškim letalstvom in agencijo za vesoljsko plovbo (NASA). Družba bo izpopolnjevala postopek proizvodnje folij in vlaken z neposrednim ulivanjem in hitrejšim strjevanjem raztaljenih zlitin. To kovino in njene zlitine je sicer težko valjati v tanko pločevino.

ČESEN BREZ NEPRIJETNEGA VONJA

Japonska družba Mitsui and Co. je našla rešitev za vse, ki radi jedo česen. V kratkem bo začela prodajati predelani česen, ki ne pušča v ustih neprijetnega vonja. Česen doktorja Sakaia – imenuje se po svojem izumitelju – ima okus naravnega belega česna, ne pušča pa nobenega vonja.

Dr. Sakai je uporabil način odprave vonja, ki temelji na potapljanju česna v vodo, v kateri so fitin in nekateri drugi dodatki za živilske izdelke.

Prednost novega izdelka je v tem, da je trajnejši, svežino pa ohrani kar osem mesecev dalj kot naravni česen, ki ostane pri sobni temperaturi uporaben 3 do 4 mesece.

DIGITALNI VIDEOREKORDERJI

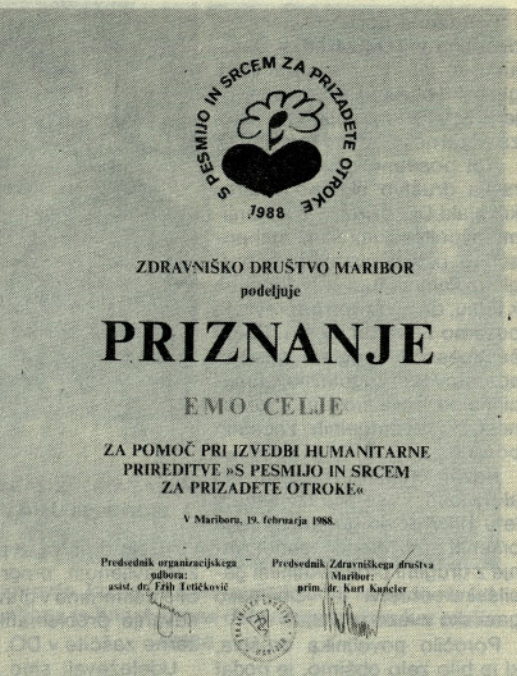
Japonski Sony, je predstavil digitalni video sistem, ki omogoča hišnih videorekorderjem, da zapisujejo sliko z digitalno šifro namesto z analognimi valovi. Sony je namenoma zmanjševal pomen te predstavitve, saj tehnologija sloni na zapletenih polprevodnih čipih velikosti 0,25 micrometra. Tako tehnološko zahtevni čipi pa ne bodo v komercialni proizvodnji vsaj še pet let.

Ko bo sistem (imenovan ADRG) uporaben, bo prvi omogočil snemanje na video trakove različnih proizvajalcev. S sedanjo opremo to ni mogoče, saj imajo različne države, različne standarde. Uporaba digitalnih zapisov pa zaobide vse znane ovire.

Zadnja generacija visoko kvaliteten domačih videorekorderjev se bo lahko prilagodila za sprejem teh podatkov ne glede na to, od katerega proizvajalca je. Rekorder bo prepoznal signal le kot tok digitalnih zapisov.

PREDELAVA VLAKEN GLINICE V PAPIR

Japonskima družbama Tayo Chemical in Mitsui Mining se je posrečilo izdelati papir debeline 140 mikronov iz zelo čistih vlaken glinice. Novi izdelek je sad uporabe tehnologije proizvodnje papirja v firmi Tayo Chemical. Ta papir bodo uporabljali za okrepitev kovin in keramike za letalsko industrijo. Obe firmi imata v načrtu izdelavo še tanjšega papirja, ob izboljšanju kakovosti vlaken iz glinice, ki so že zelo čista (99,5 odstotka).

NOVA SNOV IZ TITANOVEGA ALUMINIDA

Družba Rohr Industries je razvila proces proizvodnje satastega materiala iz titanovega aluminida. To je pomemben dosežek, kajti številni strokovnjaki za material in za letalsko in vesoljsko tehniko mislijo, da ima takšna konstrukcija eno izmed najboljših razmerij med težo in trdnostjo. Poleg tega se nova snov iz titanovega aluminida segrejejo do temperature 600 °C, tako da lahko uspešno konkurira super zlitinam, od katerih je za polovico lažja. Material se lahko uporablja za izdelavo letal in delov plinskih turbin.

GLADINA OCEANOV SE DVIGA

Od leta 1880 do leta 1985 se je gladina morja dvignila za približno 2 do 5 centimetrov. Tom Wigley z ameriškega Narodnega centra za raziskovanje atmosfere in S. Raper z Univerze v Vzhodni Angliji trdita, da je do tega prišlo zaradi splošne otoplitve, ki je posledica učinka »tople grede«, in s tem do raztezanja vode. Do podobnega dviga vodne gladine naj bi prišlo tudi v letih med 1985 in 2025, ko naj bi postal učinek »tople grede« še močnejši.

Splošna povprečna temperatura je v zadnjih 100 letih narasla za približno 0,5 °C, gladina morske vode pa se je dvignila za 10 do 15 centimetrov. Ta dvig gladine morja lahko delno pripišemo topljenju ledu tako na obeh zemeljskih polih kot na nižje ležečih ledenikih, deloma pa je gotovo rezultat termičnega raztezanja zgornjih plasti oceana.

BOLJŠE ULIVANJE BAKRA

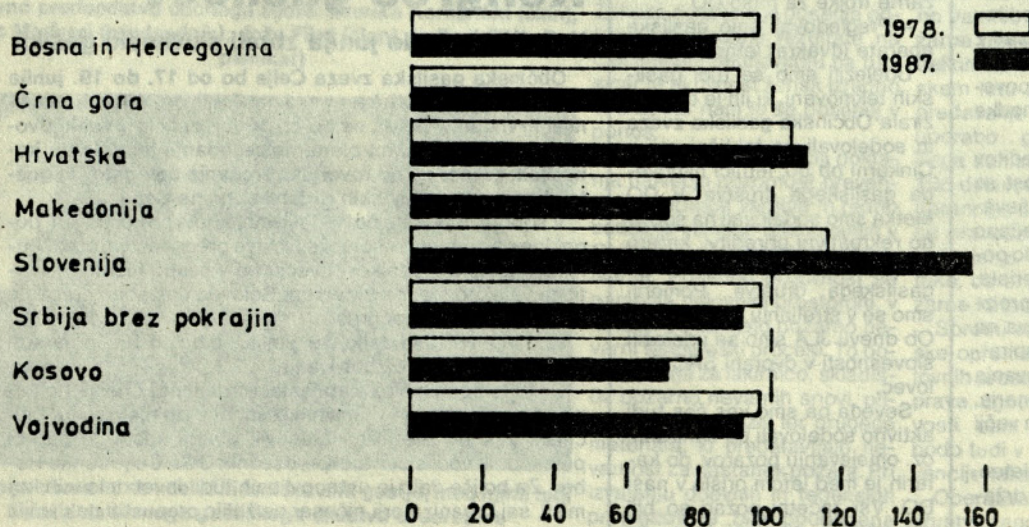
BNF Metals Technology išče podporo industrije, ki naj bi mu pomagala uresničiti dveletni raziskovalni projekt, katerega cilj je izboljšanje konstrukcije indukcijskih peči kanalskega tipa za kontinuirano ulivanje bakrovih zlitin.

Težave, s katerimi se srečujejo pri uporabi indukcijskih peči za ulivanje bakra in njegovih zlitin, so posledica neenakomernega pretoka (turbulence) v raztopini, ki lahko povzroči napake v kovini, zlasti če gre za kontinuirano ulivanje trakastega materiala, pri čemer lahko doseže odstotek izmeta do 2 odstotka celotne mase odlitkov.

Kroženje raztaljene kovine, ki je posledica vpliva vrtničastih elektromagnetnih tokov, je škodljivo zgolj v primeru, če zajame cono blizu sten matrice. Najhujše, kar se zgodi je, da se talina, ki se hladi v matrici, zmeša z vrelo kovino iz peči. To povzroči veliko napak v materialu in podvoji porabo energije.

BNF meni, da bi to vprašanje lahko rešili s preprečevanjem turbulence raztaljene kovine v matrici, s spremembo konstrukcije matrice pa bi lahko dosegli večje hitrosti ulivanja.

OSEBNI DOHODEK NA ZAPOSLENEGA
(povprečje SFRJ = 100)

Kegljači RŠD EMO smo zborovali

25. januarja smo se zbrali člani in članice kegljaške sekcije našega športno rekreativnega društva na rednem letnem občnem zboru.

Delovanje sekcije v minulem letu sicer ni bilo tako uspešno kot v prejšnjih letih, kljub temu, pa smo se na nekaterih tekmovanjih dokaj solidno uvrstili. Na športnih igrah Emajlircev Jugoslavije so dekleta osvojile odlično drugo mesto, fantje malce slabše, a še vendar solidno tretje mesto.

S tretjim mestom se lahko pohvalijo člani in starejši člani tudi na sindikalnih športnih igrah, medtem ko med starejšimi člani posamezno beležimo celo drugo mesto.

Izvedeno je bilo tudi zaostalo interno prvenstvo EMO za leto 1986 ter interno prvenstvo za leto 1987. Organizirali smo tudi turnir dvojic ob »DNEVU ŽEN«, ter vrsto prijateljskih srečanj.

Ekipa »EMO« je v občinskem tekmovanju izpadla iz I. lige OKS, ženska ekipa pa je v tem tekmovanju osvojila 5. mesto.

V poletnem obdobju je upravni odbor sekcije intenzivno iskal rešitve za boljše in uspešno nadaljnje delo.

Izvoljen je bil novi predsednik sekcije tov. Brglez Slavko, vodstvo prve ekipe moških je prevzel tov. Kovačič Gusti, druge ekipe Emajlircev, ki je bila lani ponovno sestavljena, pa tov. Gregorčič Emil.

Vadbo ženske ekipe bo v prihodnje vodil tov. Kajta Tomi, organizacijo sojenja pa tov. Podgoršek Mirko.

Organiziran je bil tečaj za sodnike kegljanja, ki ga je uspešno opravilo 10 članov sekcije.

Ostaja odprto vprašanje vodenja rekreativne vadbe, kar je pa naloga za v bodoče.

Izrečenih je bilo mnogo kritičnih besed glede dela in odnosa v sami sekciji in ekipah. Posamezniki niso doumeli pomembnosti tekmovanja in delovanja celotne sekcije, zato so se porajale različne klike, ki so negativno delovale na odnose v sekciji.

Izrečena je bila ostra kritika na čistočo in red na kegljišču v GOLOVCU z zahtevkom, da vodstvo sekcije skupaj z RŠD urgira pri upravi GOLOVCA, da se te pomankljivosti odpravijo.

V jesenskem obdobju je delo steklo precej bolje organizirano, kar kažejo tudi rezultati v posameznih ekipah. Izboljšal pa se je tudi sam odnos do dela v sekciji.

Na občnem zboru je bilo podanih tudi precej predlogov, ki naj bi prispevali k boljši oziroma kvalitetnejši izrabi terminov kegljaških stez. Podana je bila tudi pobuda, da se način trenin- ga in rekreativne vadbe obogati z različnimi oblikami kegljaških iger, kar bi omogočilo kvalitetnejši trening večjemu številu članov sekcije. Podeljena so

bila tudi priznanja najboljšim članom in članicam v letu 1986 in letu 1987, tovarišu Cesniku, ki prav te dni odhaja v pokoj, pa je bilo predano spominsko darilo.

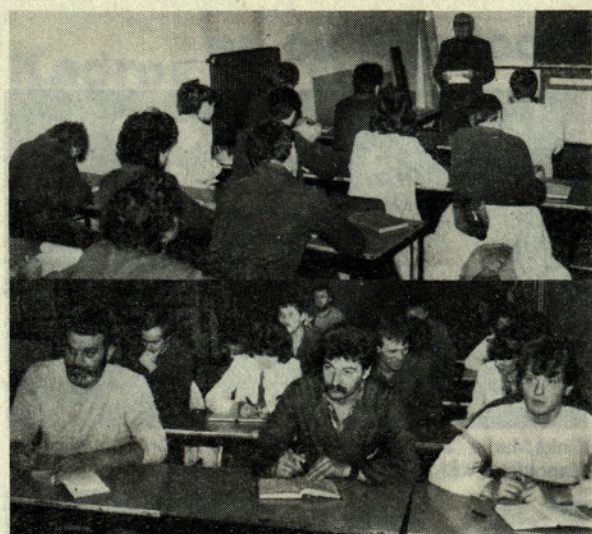
Sprejet je bil tudi sklep, da znaša poslej članarina 500 din na mesec, oziroma 6.000 din za leto 1988.

Pred pričetkom občnega zbora je bilo športno srečanje, na katerem so se udeleženci zbora pomerili v borbenih igrah.

Pomerile so se 4 ekipe, ki so za svoj nastop ob koncu prejele simbolične nagrade.

Program dela za leto 1988:

- izvedba int. prvenstva 6 x 100 luč.
- izvedba borbene igre
- finale (200 luč. moški in 100 luč. ženske)
- udeležba na sindikalnih igrah (člani, članice in starejši člani in borbene igre)
- sodelovanje ekip »RŠD« v »OKS« Celje; nastopajo ekipe EMO »RŠD«, Emajlirec in ženska ekipa
- občinsko tek. posameznikov in parov (moški, ženske)
- sodelovanje na igrah »Emajlircev«

TEČAJ IZ OSNOV EMAJLIRSTVA

Emajliranje je zahtevno delo, ki zahteva poleg izkušenj tudi veliko teoretičnega znanja. Zavedajoč se tega, smo se odločili, da organiziramo v naši delovni organizaciji tečaj iz osnov emajlirstva.

S predavanji smo pričeli 2. februarja in bodo obsegala 84 ur, zvrstila pa se bodo v šestih mesecih.

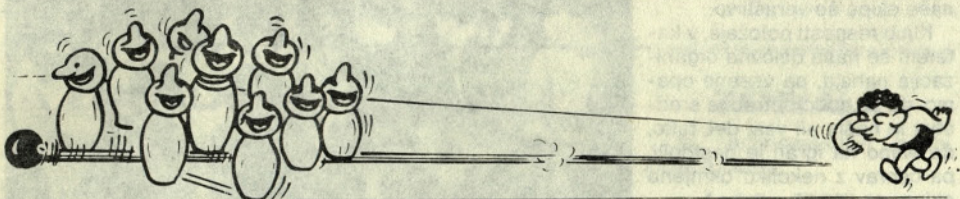
Predava dipl. ing. Hubert Ankerst, sicer naš nekdanji sodelavec, ki ima poleg praktičnih izkušenj tudi odlično teoretično znanje.

Tečaj obiskujejo naši sodelavci in sodelavke iz razvoja in tehnologij TOZD Posoda in TOZD Frite, ki so s predavateljem in njegovim načinom podajanja snovi izredno zadovoljni.

Anton Cerar

- turnir ob dnevu žena
- novoletni turnir
- prijateljska srečanja

- udeležba na turnirjih drugih DO
- trening-tekme

Sporočilo sodelavcev

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Posoda – zavijalnica in montaža za izkazano pozornost ob slovesu ter dragoceno darilo, ki mi bo nepozaben spomin.

Vsem v delovni organizaciji pa želim še obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

Genovefa ŽABERL

Zvišane participacije za zdravstvene storitve

Prvo zvišanje je začelo veljati s 1. marcem. Letos pa bodo participacije za zdravstvene storitve zvišane še dvakrat – 1. junija in 1. novembra. Tako je določeno v SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva, vsakokratno zvišanje pa je v odvisnosti od rasti OD v SR Sloveniji.

Krog upravičencev do oprostitev ostaja nespremenjen.

IZID ŽREBANJA NOVOLETNE KRIŽANKE

Med pravilno rešenimi križankami, ki so prispele v uredništvo, smo z žrebom dobili naslednje nagajence:

1. nagrada 5.000 din – Dušan Oštr, DSSS – referat SLO
2. nagrada 4.000 din – Dušan Jančič, TOZD Vzdrževanje in energetika – strojni obrat
3. nagrada 3.000 din – Karolina Vizjak, upokojenka, Kersnikova 6, 63000 Celje
4. nagrada 2.000 din – Jože Vajdetič, upokojenec, Kersnikova 6, 63000 Celje

Vsem izžrebancem iskreno čestitamo.

Uredništvo

ZVEZA ZDRAVNIŠKIH DRUŠTEV
SLOVENSKE ZDRAVNIŠKE DRUŠTVO
ZINATNIŠKO DRUŠTVO MARIBOR
62000 MARIBOR
Vošnjakova 2

Maribor, 27.2.1988

EMO CRITE

Zdravniško društvo Maribor oziroma organizacijski odbor humanitarne prireditve S peunijo in srcem za prizadete stroke, ki je bila v Mariboru 19.2.1988, se vam za vaše sodelovanje oziroma naklonjenost ob realizaciji te plemenite ideje iskreno zahvaljuje. Poleg iskrene hvaležnosti vam lepo pozdravljamo in želimo vnaprej veliko uspehov.

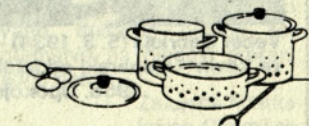
Predsednik organizacijskega odbora:
asist.dr. Zdravko Petičkovič

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišaji AERO Celje.

Upokojili so se

Čakš Marija (2. 7. 1935) – TOZD Posoda, obrat emajlirnica. Zaposlena v EMO od 16. 10. 1961. Upokojena 31. 1. 1988

Lokovšek Danica (11. 12. 1934) – DSSS, področje materialne oskrbe, služba nabave. Zaposlena v naši delovni organizaciji od 1. 11. 1953. Upokojena 1. 4. 1988

Klopotan Marija (11. 11. 1932) – TOZD Posoda – obrat emajlirnica – montaža. Zaposlena v EMO od 27. 11. 1961. Upokojena 10. 4. 1988

Žaberl Genovefa (9. 12. 1932) – TOZD Posoda, obrat emajlirnica – montaža. Zaposlena v EMO od 28. 12. 1961. Upokojena 31. 3. 1988

Veber Gabriela (5. 3. 1934) – TOZD Posoda, obrat predelave kovin – kleparski oddelok. Zaposlena v EMO od 19. 6. 1956. Upokojena 31. 3. 1988

VII. ŠPORTNE IGRE EMAJLIRCEV BODO LETOS V STRUGI

Kolektiv delovno organizacije IEMP »Boris Kidrič« iz Struge je letošnji organizator VII. majskih srečanj emajlircev Jugoslavije.

Športniki – emajlirci se bodo enaindvajsetega in dvaindvajsetega maja pomerili v malem nogometu, šahu, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju, vlečenju vrvi, rokometu, košarki, odbojki in ribolovu, medtem, ko se bodo dekleta pomerila v odbojki, kegljanju, pikadu, streljanju in namiznem tenisu.

Naša delovna organizacija je doslej na igrah že dvakrat osvojila najvišji naslov, pa tudi sicer je bila vedno med najboljšimi.

Ker bodo letos igre v za nas izredno oddaljenem kraju in so s tem v zvezi tudi stroški potovanja visoki, je sodelovanje naše ekipe še vprašljivo.

Kljub resnosti položaja, v katerem se naša delovna organizacija nahaja, pa vseeno upamo, da se bodo potrebna sredstva le našla ali vsaj del, tako, da bomo na igrah le nastopili, pa čeprav z nekoliko okrnjeno ekipo.

Na koncu le ne smemo zanemariti dejstva, da je majsko srečanje delavcev-športnikov sorodnih delovnih organizacij iz vse Jugoslavije tudi manifestacija bratstva in enotnosti skozi športno udejstvovanje vseh tistih, ki na igrah sodelujejo, kar je v tem kriznem času še izredno pomembno.

fotoKRONIKA

Pust še živi

Pustni čas je čas veselja, ko se veselijo otroci in radi povseljačijo tudi odrasli. Pustovanje sodi med najstarejše ljudske običaje na Slovenskem. In ker se s častitljivo starostjo ponaša tudi naša delovna organizacija, je povsem normalno, da se je ta običaj ohranil tudi v našem kolektivu, med našimi sodelavci. Čeprav je pust že mimo, vseeno objavljamo fotografijo, ki smo jo posneli tega dne v tovarni. Niso slabe, kajne!

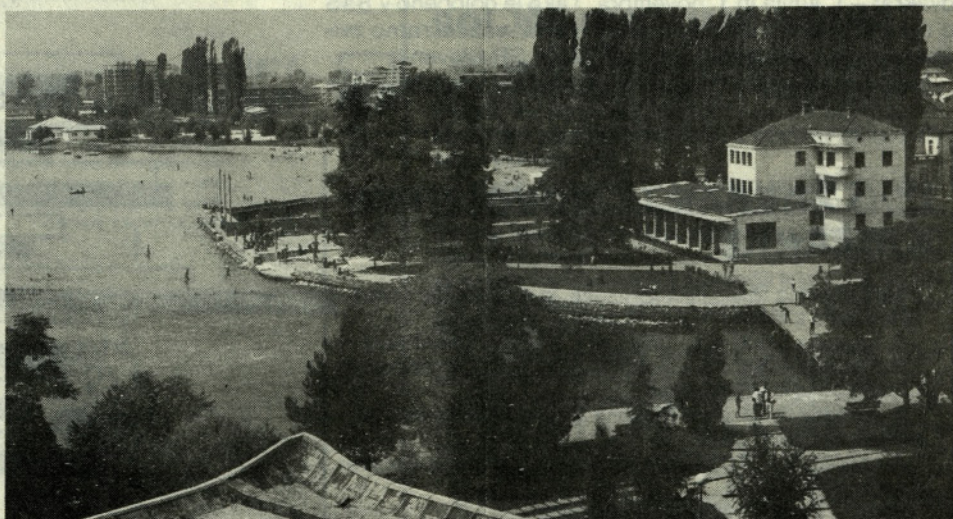

Še se bo kuhalo

V četrtek, 3. marca je končala s pridobivanjem kuharskih veščin skupina enajstih naših sodelavk. Tudi one so se ravnale po načelu svojih predhodnic, da ti v življenju vsako znanje prav pride, oziroma da, če več znaš, tudi več veljaš. Sicer pa tako ali tako živimo v času, ko se na vsakem koraku srečujemo z razno raznimi »kuhinjami« in »kuharji« pa je kar prav, če si podkovan tudi v teh veščinah.

Gospodinjski tečaj je kot že vrsto let zapored tudi sedaj organiziral gospodinjski krožek društva LT EMO pod vodstvom tov. Vajdič Elice in strokovni pomoči glavne kuharice tov. Oziz Marije. Da so »nove kuharice« zadovoljne s pridobivanjem znanja, pa nazorno priča tudi fotografija.

Struga, makedonsko mesto ob Ohridskem jezeru bo letos prizorišče VII. športnih iger emajlircev Jugoslavije

Razpis kadrovskih štipendij v EMO za šolsko leto 1988/89

Za šolsko leto 1988/89 razpisujemo kadrovske štipendije za naslednje stopnje zahtevnosti in smeri oz. poklice:

VII. stopnja zahtevnosti (visokošolsko izobraževanje)

– dipl. inž. strojništva (tehnologija, konstrukcija, energetika)	8 štipendij
– dipl. inž. elektrotehnike (elektronika, močnostna elektrotehnika)	2 štipendiji
– dipl. inž. računalništva (rač. logika in sistemi, programska oprema)	2 štipendiji
– dipl. inž. kemijske tehnologije	2 štipendiji
– dipl. inž. organizacije dela	2 štipendiji

VI. stopnja zahtevnosti (višješolsko izobraževanje)

– inž. strojništva (tehnologija, konstrukcija, energetika)	15 štipendij
– inž. elektrotehnike (elektronika, močnostna elektrotehnika)	3 štipendije
– inž. računalništva (rač. logika)	3 štipendije
– inž. kemijske tehnologije	3 štipendije
– inž. metalurgije	3 štipendije

V. stopnja zahtevnosti (srednje usmerjeno izobraževanje)

– strojni tehnik	7 štipendij
– kemijski tehnik	4 štipendije
– naravosl.-matematični tehnik	3 štipendije
– metalurški tehnik	2 štipendiji
– elektrotehnik – elektronik	1 štipendija
– elektrotehnik – energetik	1 štipendija
– računalniški tehnik	1 štipendija
– programski tehnik	1 štipendija

IV. stopnja zahtevnosti (srednje usmerjeno izobraževanje)

– oblikovalec kovin	10 štipendij
– preoblikovalec in spajalec kovin	5 štipendij
– električar – energetik	2 štipendiji
– električar – elektronik	2 štipendiji
– kemijski procesničar	2 štipendiji

VLOGE za štipendije sprejemamo do 1. 7. 1988 na naslov EMO Celje, Služba planiranja in izobraževanja kadrov, Mariborska 86. K vlogi (obrazec SPN-1, DZS-8,40) predložite: potrdilo o vpisu v šolo, fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih, potrdilo o dohodkih staršev in potrdilo o premoženjskem stanju družine. O izbiri boste obveščeni do konca julija 1988. Za nepodeljene štipendije bomo objavo ponovili.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Frančiške ŽIBRET,

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz skladišča gotovih izdelkov za izraze sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoča hčerka
Olga Koštomaj

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage mame

Elizabete MAJGER

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje in energetika za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči sin
Tone z družino

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega očeta

Ludvika FARTLJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga spoštovali ter tako številno s toplo mislijo ter besedo, cvetjem poslovali od njega. Hvala vsem, ki ste sočustvovali z nama in nami, izrekli ustno ali pisno sožalje. Zahvaljujem se vsem v TOZD EMO Kontejner. Posebna zahvala velja mojim sodelavcem, ki so ga spremljali na zadnji poti. Hvala za darovanje venca in denarno pomoč.

Zalujoči sin Ludvik z družino.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi naše drage mame in stare mame

Frančiške BREŽNIK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD EMOKONTEJNER za izraze sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti v prerani grob.

Zalujoči sin
Slavko z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega brata

Franca BUKOŠKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem prodaje široke potrošnje za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča sestra
Alenka Kolar

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža

Mirka KREGLJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam posebne finančne službe, računovodstvu ter KOOS za izrečena sožalja, denarno pomoč, darovano cvetje in velikemu spremstvu na njegovi zadnji poti.

Še enkrat iskrena hvala vsem za vsestransko pomoč.

Zalujoča žena Slavica
sin Miran
hči Irena

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Julijane JOŠT

se od srca zahvaljujem vsem sodelavcem in drugim za pisno in ustno izraženo sožalje, za darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči sin
Jože z družino

Kadrovske vesti

Od 1. 1. 1988 do 31. 1. 1988

Iz DO so odšli:

CEKIČ Dobrovoje – Servis in trg.; JANKOVIČ Velimir, KUNEJ Peter – oba DSSS-kont.; KOSEM Karmen – DSSS-rač. sl.; OBREZ Zvonko – TOZD Kontejner; ZDOVC Tomislav – TOZD Frite; JESIH Franjo, DO-RNIK Branko, HRIBERNIK Drago, PUNGARTNIK Gerti, JAGODIČ Drago, ŽNIDAR Rudi, SIROVINA Mile – vsi TOZD Posoda; ZVONAR Bojan, JUG Bojan, VIDOVIČ Marko, ROC Stjepan, SMREČNIK Milan – vsi TOZD Kotli; ŠKORJANEC Ivan, VREČAR Miran – oba TOZD Radiatorji.

Umrla:

KAVČIČ Cvetka (31. 10. 1954–31. 12. 1987) – TOZD Posoda.

Upokojili so se:

JANČIČ Antonija (3. 10. 1927–14. 1. 1988), LIPOVSKI Vlado (14. 2. 1928–4. 1. 1988) – oba TOZD Posoda.

Premeščeni iz TOZD v TOZD

POLUTNIK Ciril iz DSSS-nab. v orodjarna; KOVAČEVIČ Zlatka iz TOZD Posoda v DSSS-kontr.

Od 1. 2. 1988 do 29. 2. 1988

V DO so prišli:

KOPŠE Heri – DSSS-razvoj; DIMEC Darko – Servis in trgovina; MLAKAR Karel – TOZD Kotli.

Iz DO so odšli:

KORMANŠEK Marija – DSSS-kadr. podr.; DUŠEJ Jelka – DSSS-rač. sl.; PIRC Vida – Servis in trg.; SENIČAR Lidija, PIRRAKU Bajram – oba TOZD Frite; VO-LAVC Stanko, FIJAVŽ Cveto – oba TOZD Posoda; KOŠTRUN Mladen – TOZD Kotli; PETRINOVIČ Miran – TOZD Radiatorji.

Upokojili so se:

ČAKŠ Marija (2. 7. 1935–31. 1. 1988), SENIČ Marija (26. 3. 1936–19. 2. 1988), MAJER Peter (13. 2. 1936–12. 2. 1988) – vsi TOZD Posoda; MEMIČ Marija (2. 2. 1924–14. 2. 1988), BELINA Rudi (25. 2. 1933–25. 2. 1988) – oba DSSS; HUDOURNIK Ivan (30. 7. 1929–11. 2. 1988) – TOZD Frite; PRESKAR Jožica (3. 2. 1941–4. 2. 1988) – TOZD Posoda.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Marije LUGARIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Emokon-tejner za darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči sin
Štefan z družino

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega brata

Franca BUKOVŠKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz Splošne službe za izraze sožalja in darovano cvetje.

Zalujoča sestra
Poldka Kotnik z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata

Rudija LIPOVČKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Posoda (oddelek Univerzal) za izraze sožalja, darovani venec, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zalujoča hči
Olga z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

Antona KUGLERJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD POSODA – ročaj-nica za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi prerani zadnji poti.

Zalujoča hčerka
Jožica Ojsteršek
z družino

Humor

»Kaj pa imate v aktovki?«
 »Hrano za psa!«
 »Odprite! Pa saj je to vendar premog!«
 »Pa kaj?«
 »Saj tega vaš pes ne bo žrl.«
 »Če ne bo, pa bom vse skupaj zabrisal v peč.«

- 0 -

Žena se je pri županu pritoževala čez svojega moža in se hotela ločiti.

»Zakaj ste ga pa vzeli, če ima toliko napak?«

»Veste gospod župan, če bi ljudje vse naprej vedeli, tudi vi ne bi postali župan.«

- 0 -

Mišo je uspešno začel rediti svinje. Ves vesel se je dal slikati sredi njih. Po napornem delu je

zavil v gostilno in ponosno kazal prijateljem uspešno sliko:

»Ali vidite, ta v sredini, to sem jaz.«

- 0 -

Fant in dekle sta šla na sprehod. Dan je bil vroč in žejna ju je začela mučiti.

»Ali imaš pri sebi kaj osvežilnega?« vpraša dekle.

»Imam,« odvrne fant in vzame iz žepa dve jabolki.

Dekle z užitkom zagrizne, fant pa začne svoje lupiti.

»Zakaj lupiš jabolko, saj navadno nisi tako izbirljiv?«

»Že, že, toda, ko sem potresel drevo, mi je eno jabolko padlo na gnoj, sedaj pa ne vem, katero je to bilo!«

- 0 -

Na Gorenjskem se je ponesvinje. Ves vesel se je dal slikati rečil Dolenjc. Na transfuziji potrebuje veliko krvi. Končno na-

jdejo Gorenjca, ki ima ustrezno krvno skupino.

»Boš dal kri,« ga prepričujejo.

»Jo dam,« se odloči Gorenjec, »če mi jo Dolenjec potem dobro plača.« Še malo premisli, pa pravi: »Pravzaprav je ne dam. Brž, ko bo imel mojo kri, mi ne bo nič plačal!«

- 0 -

»Živijo, Slavko, kako se imaš, ali še kaj seksaš?«

»Slabo. Z ženo sva preizkusila vse načine, zdaj se dolgočasiva...«

»Poskusi po mačje, mi boš drugič povedal, kako je bilo.«

Spet se prijatelja srečata: »Živijo, Slavko, slabe volje si, ti ni bilo všeč po mačje?«

»Bilo, vse bi bilo v redu, če mi žena ne bi padla s strehe...«

- 0 -

Avtomobilist je povozil petelina na avtomobilski cesti, ki pelje skozi Savinjsko dolino. Izstopi iz avtomobila in reče kmetici: »Ne jezite se, petelina vam bom nadomestil.«

»Že, že, samo ne vem, če vas bodo kokoši marale!«

- 0 -

Mama je rekla Franceljnu, ki je odhajal študirat v Ljubljano:

»Francelj, glej, da boš priden in pošten. Če boš pa že kaj ukradel, takoj pošlji domov...«

- 0 -

»Vlasta, kaj pa delaš tako dolgo ponoči na vrtu?«

»Luno gledam, očka!«

»No, le reci ji, naj pobaše svoj bicikel in jo odkuri domov!«

- 0 -

»So vse te krave vaše?« vpraša mestni izletnik gorenjskega kmeta.

»Ja, vse so moje. Zakaj vas to zanima?«

»Sprašujem se, čemu vam toliko krav, ko pa se mleko dobi že v tetrapaku?«

- 0 -

Sodnik: »Spoznate torej v obtoženem moža, ki je ukradel vaš avto?«

Tožitelj oklevajoče: »Po govoru njegovega odvetnika sploh nisem več gotov, da sem kdajkoli imel kak avto...«

- 0 -

»Mama, vrnila sem se k tebi...«

»Te mož vara?«

»Nasprotno, on me je zasačil z drugim.«

»Kaj te nisem že pred poroko svarila, da je čisto navadna baraba!«

- 0 -

V javno hišo pride Gorenjec in pravi prostitutki: »Preživel bi noč z vami, vendar le na gorenjski način.«

Ker prostitutka tega načina ni poznala, si je ogrnila haljo in pohitela k lastnici.

»Na gorenjski način?« je vzkliknila lastnica bordela.

»Tako ga vrzi ven, on hoče na kredit!«

- 0 -

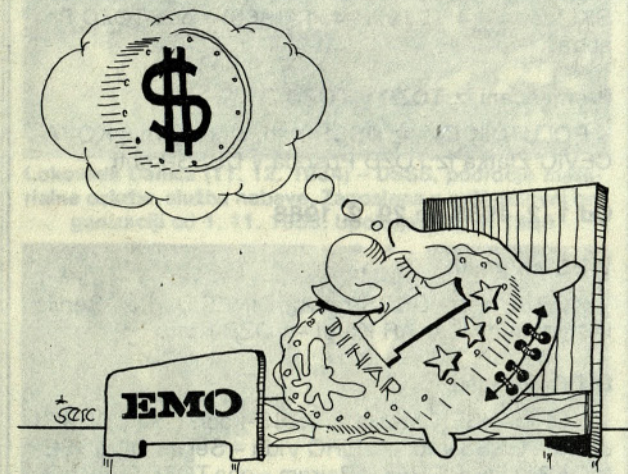
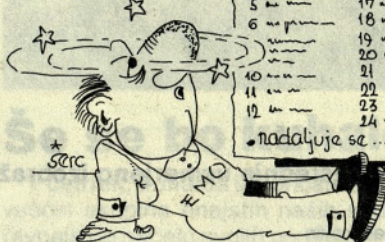
YU STANDARD

Podražitve

1	13
2	14
3	15
4	16
5	17
6	18
7	19
8	20
9	21
10	22
11	23
12	24

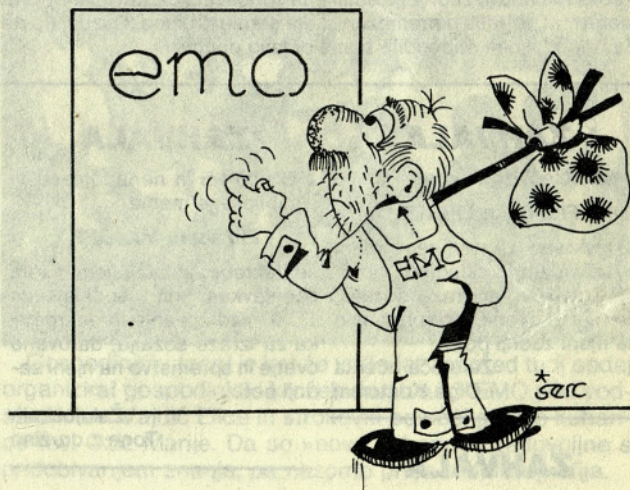
• nadaljuje se ...

Rešite za zabavo

TOČKA V PRILIKU	PESNIŠKI STIK	MESTICE V SLOVENSKI HRVASKI	KALITON ARGAVU SVETI
PISMEVKA			
ITALIJAN. DELAVNA ESIOTA			
ARABSKI ŽNEDEC			
OTČAK PRI DOBROVILU	SLAVOLAKI NAČIN, AKTIV	EVROPIZIRANCI (SLOVENSKI)	
EMIGRACIJA			
GIN			
HRVATSKA MUZIKANTKA ERZSANKA	ČOPASTI PAPAGAJ		
ČEŠKA PRITRDLJICA	BOŽNI STRUP KIHAVEC	ZAJEČAR	GRŠKA ČRKA KREKO IME
			ŠTIP REŠINA PRI KLASU
STARO NORDOSKA PISMEVKA		IZVRSNI KOMITE	
OSVEDILI DOHODEK	IZOBRAZILSKI ESTONSKI PEVEC		TRIZIČE KATRAN
ULIČNA PRODAJNA UTA		DOMAČE MOŠKO IME	LAJNTAN
STARI SLOVANI		SLOVETSKI REVOLUCIONAR	
NOVICA		MAJNA RUKA MED SZ. NI IRANCI	

SINDIKAT

Stanovanjska Komisija

